

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1994-1995

20 DECEMBER 1994

**ADVIES VAN DE GEWESTELIJKE
ONTWIKKELINGSCOMMISSIE**

**betreffende het Gewestelijk
Ontwikkelingsplan (GewOP)**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de ruimtelijke ordening,
het grondbeleid en de huisvesting

door de heer Michel LEMAIRE (F)

Hebben aan de werkzaamheden van de Commissie deelgenomen:

1. Effectieve leden: mevr. Christine Blanchez, de heer Jean Demannez, mevr. Ghislaine Dupuis, de heren Christian Magerus, Jean-Pierre de Clippele, Michel Lemaire, Philippe Debry, mevr. Marie Nagy, de heer Michiel Vandebussche.

2. Plaatsvervangende leden: de heren Léon Paternoster, Jean-Pierre Cornelissen, mevr. Magdeleine Willame-Boonen, de heer André Monteyne.

3. Andere leden: mevr. Andrée Guillaume-Vanderroost, mevr. Monique Van Tichelen, de heer Bernard Clerfayt, mevr. Anne-Marie Vanpevenage, de heer Bernard de Marcken de Merken.

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1994-1995

20 DECEMBRE 1994

**AVIS DE LA COMMISSION REGIONALE
DE DEVELOPPEMENT**

**relatif au projet de Plan régional de
développement (P.R.D.)**

RAPPORT

fait au nom de la commission
de l'aménagement du territoire,
de la politique foncière et du logement

par M. Michel LEMAIRE (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: Mme Christine Blanchez, M. Jean Demannez, Mme Ghislaine Dupuis, MM. Christian Magerus, Jean-Pierre de Clippele, Michel Lemaire, Philippe Debry, Mme Marie Nagy, M. Michiel Vandebussche.

2. Membres suppléants: MM. Léon Paternoster, Jean-Pierre Cornelissen, Mme Magdeleine Willame-Boonen, M. André Monteyne.

3. Autres membres: Mmes Andrée Guillaume-Vanderroost, Monique Van Tichelen, M. Bernard Clerfayt, Mme Anne-Marie Vanpevenage, M. Bernard de Marcken de Merken.

De Voorzitter brengt in herinnering dat er in deze fase van de procedure tot goedkeuring van het GewOP geen rol was weggelegd voor de gewestelijke raadsleden. De commissieleden mogen opmerkingen maken, doch er zal geen debat gehouden worden. De Regering heeft zich immers nog niet over het advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie uitgesproken.

Een lid betreurt dat niet alle raadsleden het advies van de GOC hebben ontvangen (het advies kon door de raadsleden echter wel op het secretariaat van de commissie worden ingekeken).

*
* *

Een lid zet het standpunt van zijn fractie over het advies van de GOC uiteen.

Inleiding

Nadat zij er maanden aan heeft gewerkt, heeft de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC) haar advies aan de Regering bezorgd. Dit advies van 130 bladzijden, vertoont gelijkenissen met het Gewestelijk Ontwikkelingsplan (GewOP) zelf: het bevat een aantal positieve elementen, maar schiet ernstig tekort op de essentiële aspecten en het bevat geen algemene kijk.

Het ontbrak het ontwerp van GewOP onbetwistbaar aan samenhang tussen de richtinggevende en de verordenende delen ervan. In dit laatste gedeelte had men het zelden over de ruimtelijke spreiding van het sectorieel beleid (huisvesting, verkeer, leefmilieu,...). Ofschoon het poogt een aantal leemten aan te vullen, is het advies van de GOC evenmin samenhangend. De verschillende hoofdstukken zijn kennelijk door verschillende personen geschreven.

Men kan zich ook afvragen of de GOC haar rol niet te buiten is gegaan wanneer ze als "planner" optreedt en bijvoorbeeld nieuwe perimeters van gewestelijk belang (PGB) voorstelt en zelfs zo ver durft te gaan deze nauwkeurig af te bakenen. Ze had echter niet de middelen en de tijd om deze planningsopdracht, die de hare niet is, uit te voeren; ze diende alleen advies over het ontwerp van GewOP uit te brengen.

Het verbaast ons bovendien ook dat de GOC niet ingaat op een aantal opmerkingen enerzijds en dit anderzijds soms uiterst uitvoerig doet voor een aantal andere, namelijk deze die door de gemeenten werden geuit. Meet zij met twee maten en twee gewichten? Het voorbeeld van de bezwaren ten aanzien van de BBP's is in dat opzicht relevant (er werd alleen ingegaan op de opmerkingen van de gemeenten).

De problemen waarmee de GOC werd geconfronteerd, vloeien voort uit de aard zelf van het GewOP: het is een algemeen document betreffende de ontwikkeling, dat echter verordenende opties inhoudt. Het ontwerp van GewOP ging

Le président rappelle que dans la procédure d'adoption du PRD, l'intervention des conseillers régionaux n'était pas prévue à ce stade-ci. Les commissaires peuvent émettre des observations. Il n'y aura cependant pas de débat parce que le gouvernement ne s'est pas encore prononcé sur l'avis de la Commission régionale de développement.

Un membre regrette que tous les conseillers n'aient pas reçu l'avis de la CRD. Le président répond que l'avis de la CRD était à disposition des conseillers au secrétariat de la commission.

*
* *

Un membre expose la position du groupe ECOLO en ce qui concerne l'avis de la CRD.

Introduction

Après plusieurs mois de travail, la Commission régionale de développement (CRD) a remis son avis au gouvernement. Cet avis, lourd de 130 pages, est un peu à l'image du projet de Plan Régional de développement (PRD) lui-même: des qualités sur un certain nombre de points, mais quelques gros défauts sur les points essentiels et un manque de vue globale.

Le projet de PRD souffrait incontestablement d'un manque de cohérence entre ses parties indicatives et réglementaires. Dans cette dernière, on ne retrouvait que rarement la spatialisation des politiques sectorielles (logement, déplacement, environnement,...). Même s'il tente de combler certaines lacunes, l'avis de la CRD n'est pas plus cohérent, ses différents chapitres ayant manifestement été rédigés par différentes plumes.

On peut également se demander si la CRD n'est pas sortie de son rôle lorsqu'elle "joue" au planificateur en proposant par exemple de nouveaux périmètres d'intérêt régional (PIR), allant même jusqu'à en proposer la délimitation précise. Or, elle n'avait pas les moyens et le temps de rentrer dans cette mission planificatrice qui n'est pas la sienne: elle devait simplement donner un avis sur le projet de PRD.

On peut par ailleurs s'étonner de l'absence de réponse de la CRD à un certain nombre d'observations, alors qu'elle répond, parfois de manière extrêmement précise, à d'autres, et notamment à celles émanant des communes. N'y a-t-il pas deux poids, deux mesures? L'exemple des réclamations relatives aux PPAS est relevant à cet égard (seules les observations faites par les communes ont été prises en compte).

Les difficultés rencontrées par la CRD sont la conséquence de la nature même du PRD: il s'agit d'un document général de développement, mais avec des options réglementaires. Le projet de PRD avait largement entamé la réalisation du

BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD

CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE

GEWONE ZITTING 1994-1995

SESSION ORDINAIRE 1994-1995

20 DECEMBER 1994

20 DECEMBRE 1994

ADVIES VAN DE GEWESTELIJKE
ONTWIKKELINGSCOMMISSIE

AVIS DE LA COMMISSION REGIONALE
DE DEVELOPPEMENT

betreffende het Gewestelijk
Ontwikkelingsplan (GewOP)

relatif au projet de Plan régional
de développement (P.R.D.)

VERSLAG

RAPPORT

uitgebracht namens de commissie
voor de ruimtelijke ordening, het
grondbeleid en de huisvesting

fait au nom de la commission de
l'aménagement du territoire, de la
politique foncière et du logement

door de heer Michel LEMAIRE (F)

par M. Michel LEMAIRE (F)

E R R A T A

E R R A T A

- Onder de leden die aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen, in de rubriek "Andere leden", de heer Hervé HASQUIN in te voegen.
- Op blz. 8 van het verslag, na de woorden "Een lid onderstreept", de woorden ", namens de PRL-fractie," in te voegen.

- Parmi les participants aux travaux de la commission, dans la rubrique "Autres membres", ajouter : M. Hervé HASQUIN.
- A la page 8 du rapport, après les mots "Un membre souligne", insérer les mots ", au nom du groupe PRL,".

grotendeels uit van het gewestelijk bestemmingsplan (GBP); de GOC doet niet anders. Deze laatste wijst echter op het probleem van de bruikbaarheid en stelt voor een nieuwe kaart te gebruiken, die niet bij de documenten zit die aan het openbaar onderzoek werden onderworpen.

Het lid zal het enkel hebben over het verordenend deel van het GewOP. In de praktijk zal dit deel het stadsbeleid immers het meest beïnvloeden. De andere, niet richtinggevend, delen hebben meer weg van een regeringsverklaring en zullen bij de volgende zittingsperiode van tafel worden geveegd. Duidelijkheidshalve zal de Ecolo-fractie de andere aspecten van het GewOP bij andere gelegenheden onder de loep nemen.

De verordenende aspecten zullen hun sporen nalaten: wanneer een meerwaarde wordt verwezenlijkt, kan men moeilijk achteruit. Men moet dus nauwlettend toezien op de wijzigingen van bestemming.

1. Onderneming = Bureau

Een van de hoofdbekommernissen die in het advies van de GOC aan bod komen, is ongetwijfeld de plaats van de onderneming in de stad, maar vooral de bepaling van het begrip "onderneming".

Het ontwerp van GewOP had het glossarium van het gewestplan gewijzigd door een duidelijk beperktere bepaling van het begrip "onderneming" te geven: een gemechaniseerde fysische produktie-eenheid, waarvan de activiteiten betrekking hebben op de fabricatie en de transformatie van roerende goederen en op de exploitatie van energiebronnen.

Deze bepaling sluit de "tertiaire ondernemingen" categoriek uit, die men alsmaar moeilijker kan onderscheiden van de kantoren, en die steeds talrijker worden in de gemengde zones, de bedrijfsgebieden met stedelijk karakter, en zelfs in de industriezones (zie de "business-parken" of het dossier UCB).

De vastgoedsector heeft, hierin gesteund door het VOB, op dit aspect van het ontwerp van GewOP bijzonder heftig gereageerd en heeft gepoogd te doen geloven dat alle ondernemingen aldus buitenspel zouden worden gezet. Dit standpunt blijkt de GOC zwaar te hebben beïnvloed.

De GOC stelt inderdaad voor het glossarium van het ontwerp van GewOP te wijzigen, rekening houdend met het volgende onderscheid tussen de ondernemingen:

1. administratieve ondernemingen: ondernemingen met kantoren in gebouwen die exclusief voor administratieve werkzaamheden bestemd zijn (banken, verzekeringen, vastgoed, energie,...);
2. vrije beroepen en kleine en middelgrote dienstverlenende ondernemingen;

Plan régional d'affectation du sol (PRAS), la CRD fait de même. Cette dernière indique cependant la difficulté de la manoeuvre et propose de reprendre une nouvelle carte non comprise dans les documents soumis à l'enquête publique.

Le membre ne s'attardera que sur le volet réglementaire du PRD, car en pratique, c'est le volet qui aura le plus de conséquences sur la gestion de la ville. Les autres volets indicatifs relèvent plus d'une déclaration gouvernementale et ne resteront pas lors de la prochaine législature. Par souci de clarté, les autres aspects du PRD seront abordés par le groupe ECOLO à d'autres occasions.

Les aspects réglementaires resteront inscrits dans le marbre; quand une plus-value est acquise, il est extrêmement difficile de revenir en arrière. Il faut dès lors être très attentif aux changements d'affectation.

1. Entreprise = Bureau

Un des principaux enjeux mis en évidence par l'avis de la CRD est sans conteste la place de l'entreprise en ville, mais surtout la définition de ce que l'on entend par "entreprise".

Le projet de PRD avait modifié le glossaire du plan de secteur en donnant une définition nettement plus restrictive de l'entreprise, celle-ci étant "une unité physique de production mécanisée où les activités portent sur la fabrication et la transformation de biens meubles ou sur l'exploitation de sources d'énergie".

Cette définition exclut catégoriquement les "entreprises tertiaires", qu'il est de plus en plus difficile de distinguer des bureaux et qui ont tendance à envahir les zones mixtes, les zones d'entreprises à caractère urbain, voire même les zones industrielles (voir les "business park" ou encore le dossier UCB).

La réaction du secteur immobilier, relayé par l'UEB, fut particulièrement vive sur cet aspect du projet PRD, tentant de faire croire que toutes les entreprises se voyaient ainsi rejetées. Il apparaît que cette position ait fort influencé la CRD.

La CRD propose en effet de (re)modifier le glossaire du projet de PRD en tenant compte de la distinction suivante entre les entreprises:

- "1. Entreprises administratives: entreprises occupant des bureaux dans des immeubles affectés exclusivement aux travaux administratifs (banques, assurances, immobilier, énergie, ...)
2. Professions libérales et petites et moyennes entreprises de service.

3. andere ondernemingen: elk overheids- of privé-bedrijf, behalve de administratieve onderneming.

Met andere woorden, de GOC laat het begrip "onderneming" – industriële of ambachtelijke – opgaan in een ruimer geheel, waarin men, naast de industriële sector, een reeks ondernemingen uit de tertiaire sector aantreft, die zich dus zouden kunnen vestigen in de zones die tot dan alleen voor industriële ondernemingen waren bestemd (in theorie althans).

Het advies van de GOC is dat vlak duidelijk. De GOC antwoordt degenen die vrezen dat ze hun administratieve bedrijvigheden niet zullen kunnen uitbreiden, dat de wijzigingen die de GOC betreffende het glossarium voorstelt, het mogelijk zullen maken rekening te houden met deze opmerkingen omdat de ondernemingen, in ruime zin, zich in de bedrijfsgebieden met stedelijk karakter en in de perimeters voor stedelijke industrieën zouden kunnen vestigen.

Deze uitbreiding van de tertiaire sector zou ernstige gevolgen kunnen hebben voor de economische toekomst van onze stad: stijging van de grondprijs in de gemengde zones (ondernemingen met stedelijk karakter/industriële ondernemingen), alsmede verdrijving van de activiteiten waarvoor veel ruimte vereist is.

Het probleem is vooral een probleem van grond. Ruimtelijke ordening is niet alleen bedoeld om de essentiële functies in de stad – zoals de huisvesting – te beschermen maar eveneens om andere functies te beschermen die nodig zijn om voor de instandhouding van een gevarieerd en evenwichtig leefklimaat te zorgen, zoals de secundaire sector. De rendabiliteit per m² van deze laatste ligt relatief laag en daarmee kan geen hoge grondprijs worden betaald.

De GOC geeft zelf toe dat deze wijziging van het glossarium een weerslag heeft op het vlak van de grond en maakt hiervan gebruik om te antwoorden aan de NMBS, die zich erover beklagt dat sommige van haar gronden, doordat ze in de perimeters voor stedelijke industrie worden opgenomen, aan waarde verliezen. Voor de GOC (blz 121) is het immers "belangrijk te melden dat het argument van de algemene minderwaarde die ontstaat door de plaatsing in een perimeter voor stedelijke industrie in plaats van andere, meer rendabele bestemmingen, gedeeltelijk zou verdwijnen bij de toepassing van het door de GOC gewijzigd glossarium".

Ook de raad van bestuur van de Havenmaatschappij heeft zware kritiek op de wijziging van het glossarium. Hij stelt vast dat de nieuwe bepaling van het begrip "onderneming", zoals deze door de GOC wordt voorgesteld, de deur openzet voor kantoren op de gronden die voor de nijverheid zijn bestemd, wat de grondprijs alleen maar zal doen stijgen en dus de ondernemingen, opslagplaatsen, enz. zal doen uitwijken.

De raad van bestuur vraagt dan ook opnieuw de in het GewOP gehanteerde definitie van de verschillende economische bedrijvigheden te gebruiken.

3. Autres entreprises: toutes entreprises publiques ou privées à l'exclusion de l'entreprise administrative."

Autrement dit, la CRD fait disparaître la notion d'entreprise, qu'elle soit industrielle ou artisanale, en noyant celle-ci dans un grand ensemble fourre-tout où on retrouvera, outre le secteur industriel, toute une série d'entreprises de type tertiaire qui pourraient donc s'installer dans les zones réservées jusque-là aux seules entreprises industrielles (en théorie du moins).

L'avis de la CRD est limpide sur cet aspect. A des réclameurs qui "craignent de ne pouvoir étendre leurs activités administratives", la CRD répond que "les modifications au glossaire proposées par la CRD permettent de rencontrer ces réclamations puisque les entreprises au sens large seraient admises dans le ZECU (Zones d'Entreprises à Caractère Urbain) et dans les périmètres d'industries urbaines".

Cette extension du secteur tertiaire pourrait avoir de graves conséquences pour l'avenir économique de notre ville: augmentation du prix du sol dans les zones mixtes, d'entreprise à caractère urbain et d'industries, ainsi qu'une éviction des activités nécessitant une grande emprise au sol.

Le problème est avant tout foncier: un des rôles de l'aménagement du territoire est la protection non seulement des fonctions essentielles pour la ville, comme le logement, mais aussi d'autres fonctions nécessaires à la conservation d'un cadre de vie varié et équilibré, comme le secteur secondaire. Ce dernier a une rentabilité relativement faible par m² et n'est donc pas à même de payer le prix fort.

L'impact foncier de cette modification du glossaire est reconnu par la CRD elle-même qui s'en sert pour répondre à la SNCB qui se plaint de devoir subir des moins-values du fait de l'inscription de certains de ses terrains en périmètres d'industries urbaines. En effet, pour la CRD (page 121), "il importe de signaler que l'objection de moins-value généralisée engendrée par la mise en périmètre d'industries urbaines au lieu d'autres affectations plus rentables, disparaîtrait partiellement dans le cadre de l'application du glossaire modifié par la CRD."

La modification du glossaire est fortement critiquée par le Conseil d'administration de la Société du Port qui constate "que la nouvelle définition des entreprises, telle que la prévoit la CRD, ouvre la porte aux bureaux sur les terrains destinés à l'industrie, ce qui ne peut qu'entraîner une hausse du prix du terrain et donc une délocalisation des entreprises, dépôts, etc."

Le Conseil d'administration demande dès lors de revenir à la définition des différentes activités économiques du PRD.

De ECOLO-fractie stelt voor het te houden bij de definitie die in het ontwerp van GewOP wordt gegeven en deze te verfijnen, ten einde de kleine tertiaire bedrijven de mogelijkheid te geven zich te ontplooiën. Ofschoon men beseft dat deze definitie niet alle problemen oplost, heeft ze toch de verdienste selectiever te zijn en de secundaire sector beter tegen de invasie van de tertiaire sector te beschermen.

2. De uitbreiding van de tertiaire functie

a) In de nieuwe perimeters van gewestelijk belang

Er zij aan herinnerd dat het ontwerp van GewOP de "planologische capaciteit", d.w.z. het kantoorvolume die aanvaardbaar is rekening houdend met de plannen van aanleg met 800.000 m² verhoogde.

De GOC hekelt de concentratie van de tertiaire sector die zou ontstaan wanneer er meer kantoren rond de stations komen. De GOC stelt een deconcentratie van de tertiaire sector voor, d.w.z. een gecontroleerde spreiding van de tertiaire functie.

De GOC stelt meer bepaald voor de 400.000 m² waarin voorzien in het PGB-programma voor het Zuidstation aanzienlijk te verminderen. De GOC aanvaardt echter de andere PGB's, waarin voorzien wordt in meer kantooroppervlakte, onder meer aan het Noordstation.

Bovendien stelt ze voor, als tegengewicht voor deze vermindering (waarop geen cijfer wordt geplakt), reserve PGB's te creëren (Dobbelenberg, Josaphat en Delta), waar mogelijk plaats is voor, onder meer, administratieve activiteiten. Ook al koppelt de GOC aan het creëren van deze reserve PGB's aan een aantal voorwaarden (volledige bezetting van de administratieve zones, nieuwe beoordeling van de afwijkende BBP's, enz.), dan nog dreigt dit voorstel de kantoorruimte op de plannen bijkomend te verhogen.

Het creëren van deze nieuwe reserve PGB's steunt helemaal niet op een raming van de behoeften en draagt bij tot de spiraal van de stijging van het aantal kantoren. Bovendien houdt de keuze van de vestigingsplaatsen geen rekening met hetgeen gezegd wordt in het hoofdstuk over de verplaatsing: slechte verbindingen met het openbaar vervoer, dicht bij de ring, een criterium waarmee, eigenaardig genoeg, rekening werd gehouden bij de keuze van de vestigingsplaats (zie blz. 30).

De Ecolo-fractie blijft dus gekant tegen elke verhoging van de kantoorruimte in zijn geheel en wil niet meer dan toegestaan (vóór het GewOP), en gaat dus niet akkoord met de PGB en met de reserve PGB's die de GOC voorstelt. De Ecolo-fractie sluit zich aan bij het minderheidsadvies.

b) In de perimeters met (verhoogde) bescherming van de huisvesting

De GOC stelt voor terug te horen naar het gewestplan, d.w.z. een limiet van 200 (300) m² in plaats van 100 (200).

Le groupe ECOLO propose de conserver la définition du projet de PRD et de l'affiner en vue de permettre aux petites entreprises de type tertiaire de se développer. Bien qu'il soit conscient qu'elle ne résolve pas tous les problèmes, elle a cependant le mérite d'être plus sélective et de mieux protéger le secteur secondaire contre l'invasion du tertiaire.

2. L'extension de la fonction tertiaire

a) Dans les nouveaux périmètres d'intérêt régional

Pour rappel, le projet de PRD augmentait la "capacité planologique", c'est-à-dire le volume de bureaux admissibles en fonction des plans d'aménagement, de l'ordre de 800.000 m².

La CRD critique la concentration tertiaire qui résulterait d'une telle augmentation des bureaux autour des gares et propose une déconcentration tertiaire, c'est-à-dire un "éparpillement maîtrisé de la fonction tertiaire."

Plus précisément, la CRD "propose une réduction sensible du chiffre des 400.000 m² prévus au programme du PIR du Midi", mais accepte les autres PIR qui prévoient des augmentations des surfaces de bureaux, notamment à la gare du Nord.

En plus, en contrepartie de cette diminution (non chiffrée) elle propose la création de PIR de réserve (Dobbelenberg, Josaphat et Delta) qui pourraient accueillir, entre autres des activités administratives. Même si la CRD lie la création de ces PIR de réserve à certaines conditions (remplissage des zones administratives, réévaluation des PPAS dérogatoires,...), cette proposition risque de conduire à une augmentation supplémentaire de la capacité planologique des bureaux.

La création de ces nouveaux PIR de réserve ne se base sur aucune estimation des besoins et alimente la spirale de la hausse du volume des bureaux. De plus, le choix des sites n'est pas cohérent avec le chapitre consacré au déplacement : mal desservis par les transports en commun, ils sont proches du ring, critère qui a curieusement été retenu pour le choix de leur localisation (voir p. 30).

Le groupe ECOLO maintient donc son refus de toute augmentation du volume global de bureaux au-delà de ce qui est autorisé (avant le PRD) et donc son refus des PIR, ainsi que des PIR de réserve proposés par la CRD. Il se rallie ainsi à l'avis de la minorité.

b) Dans les périmètres de protection (accrue) du logement

La CRD propose de revenir au plan de secteur, c'est-à-dire à la limite des 200 (300) m² au lieu des 100 (200) m².

Dit betekent vooral een terugkeer naar de mogelijkheden om via BBP's af te wijken van de coëfficiënten 0.1 en 0.2 (verhouding vloer/grond), wat het ontwerp van GewOP onmogelijk maakte in de perimeter voor verhoogde bescherming van de huisvesting.

Dit laatste punt lijkt het meest gevoelige: men heeft er zich rekenschap van kunnen geven in welke mate de BBP's gebruikt en misbruikt werden om van het gewestplan af te wijken. De afschaffing van deze mogelijkheid voor een aanzienlijk deel van het grondgebied betekent een achteruitgang in vergelijking met een maatregel van het GewOP die de ECOLO-fractie positief vond.

De voorwaarden die de GOC wil opleggen om een afwijking op de verhouding vloer/grond (V/G) van 0.1 mogelijk te maken, zou ondanks alles moeten zorgen voor een relatieve bescherming van de huisvesting. De voorwaarden zijn echter te vaag en/of kunnen makkelijk worden omzeild.

De ECOLO-fractie stelt bijgevolg voor zich aan het ontwerp van GewOP te houden, met uitzondering van de limiet van 200 (300) m², die haar aanvaardbaar lijkt en die de bescherming van de huisvesting niet ondermijnt. De GOC stelt bovendien voor om, voor de verhouding V/G van 0.1, niet alleen rekening te houden met de vloeroppervlakte van de kantoren, maar ook met die van de ondernemingen in het algemeen en van de KMO's in het bijzonder.

Er moet worden onderstreept dat de GOC van de perimeter van de verhoogde bescherming van de huisvesting en de perimeter van de herontplooiing van de huisvesting en de onderneming een enkele perimeter wil maken. Dit lijkt een interessant idee, voor zover men echter de beschermingsgraad voor de huisvesting die in de ontwerp van GewOP is opgenomen, behoudt in plaats van de deregulering die het advies van de GOC ten gevolge zou hebben.

3. De verordenende waarde van kaart 7

(verordenende kaart van de bodembestemming)

De GOC argumenteert, en de ECOLO-fractie sluit zich hierbij aan, dat het niet aangewezen is kaart 7 verordenende waarde te verlenen. Zij geeft namelijk geen beeld van de BBP's en de plaatsen met afwijkingsvergunningen, waardoor men geen weet heeft van de werkelijke bestemming van de gronden.

De GOC stelt dus logischerwijze voor, net als de ECOLO-fractie, dat kaart 7 geen verordenende waarde heeft.

Zij stelt echter onmiddellijk voor de "doorkijkkaart" verordenende waarde te geven, in afwachting dat het toekomstig ontwerp van GBP wordt goedgekeurd.

Ter herinnering zij gezegd dat de doorkijkkaart een officieus document is dat niet aan het openbaar onderzoek

Cela signifie surtout un retour aux possibilités de dérogation par voie de PPAS aux coefficients 0.1 et 0.2 (rapport plancher/sol), chose que le projet de PRD rendait impossible dans le périmètre de protection accrue du logement.

Ce dernier point semble le plus sensible: on a pu se rendre compte à quel point on a usé et abusé des PPAS pour déroger au plan de secteur. La suppression de cette possibilité sur une partie importante du territoire est un recul par rapport à une mesure du PRD que le groupe ECOLO jugeait positive.

Les conditions que la CRD veut imposer pour permettre une dérogation au rapport plancher/sol (P/S) 0,1 devraient assurer malgré tout une protection relative du logement, mais elles sont trop floues et/ou elles risquent d'être facilement contournées.

Le groupe ECOLO propose donc d'en revenir au projet de PRD, à l'exception de la limite des 200 (300) m², qui lui semble raisonnable et peu préjudiciable à la protection du tissu résidentiel. La CRD propose par ailleurs de prendre en considération pour le rapport P/S 0,1, la surface plancher des bureaux, mais également des entreprises en général et des PME en particulier.

Il est à noter que la CRD propose de fusionner le périmètre de protection accrue du logement et le périmètre de redéploiement du logement et de l'entreprise. L'idée semble intéressante, pour autant cependant que l'on conserve le niveau de protection du logement du projet de PRD, plutôt que la situation dérégulée issue de l'avis de la CRD.

3. La valeur réglementaire de la carte 7

(carte réglementaire de l'affectation du sol)

La CRD développe une argumentation qui recoupe celle de groupe ECOLO sur le caractère inopportun de donner un caractère réglementaire à la carte 7. Elle met notamment en évidence la non-visualisation des PPAS et permis dérogaatoires, ce qui ne permet pas de se rendre compte de l'affectation réelle des terrains.

La CRD propose donc logiquement, comme le groupe ECOLO, de retirer à la carte 7 sa valeur réglementaire.

Mais elle propose aussitôt de donner cette valeur réglementaire à la carte "écrasée", "en attendant l'adoption du futur projet de PRAS".

Pour mémoire, la carte écrasée est un document officieux, qui n'a pas été soumis à l'enquête publique (même si elle a

werd onderworpen (ook al werd ze in enkele gemeenten uitgehangen) en dat in een enkel document de bepalingen van het gewestplan en van het ontwerp van GewOP samenbrengt.

Dit is op zijn minst een eigenaardig voorstel. De doorkijkkaart biedt immers geen antwoord op de kritiek die op kaart 7 werd geleverd. Daar zij bovendien niet aan het openbaar onderzoek werd onderworpen, blijkt het juridisch onmogelijk dit document a posteriori verordenende waarde toe te kennen.

Dit voorstel lijkt niet alleen de burger voor schut te zetten, maar dreigt zich ook te keren tegen hetgeen de GOC wenst (ten minste officieel), d.w.z. de intrekking van de verordenende waarde van de kaart. De Regering zou hierin een argument kunnen vinden om het behoud van de kaart 7 te rechtvaardigen, aangezien deze in de doorkijkkaart is opgenomen en ze aan het openbaar onderzoek werd onderworpen.

Kaart 7 maakt van het GewOP haast een GBP, maar zonder de elementen die noodzakelijk zijn opdat de burger zich een juist beeld zou kunnen vormen en zou kunnen begrijpen waar het in feite om gaat.

De Ecolo-fractie bevestigt haar standpunt m.b.t. kaart 7 als verordenende kaart en stelt voor deze kaart te beschouwen als het basisdocument voor het toekomstige GBP. Niettemin is het voorstel van de GOC om terug te grijpen naar een document dat niet aan het openbaar onderzoek werd onderworpen, principieel volkomen onaanvaardbaar en juridisch onbruikbaar.

Het commissielid spreekt zich ook uit over twee specifieke dossiers i.v.m. het GBP. Het lid is ingenomen met het advies van de GOC betreffende het CORA-dossier (GBP Meylemeersch-oost) in Anderlecht. De commissie vraagt dit te herzien omdat deze megavestiging in strijd is met het behoud van de kleine handelszaken en de kleine handelskernen in dit deel van de stad. Daar deze vestigingsplaats in de buurt ligt van een zone van de GOMB, zouden er daar spits-technologische bedrijven moeten komen.

4. Besluit

Wat de voornaamste inzet van het GewOP betreft, is het advies van de GOC erg ontgoochelend: enerzijds zet het een aantal positieve aspecten van het ontwerp van GewOP op losse schroeven en anderzijds doet het voorstellen die gevaarlijk lijken voor de toekomst van de stad en in het bijzonder voor de toekomst van het bedrijfsleven in de stad.

Het GewOP had weliswaar tekortkomingen, maar had ten minste de verdienste de zwakke functies te verdedigen: de huisvesting en, in mindere mate, de industriesector. De GOC zet deze positieve aspecten op de helling en gaat zelfs verder doordat zij poogt de specificiteit van de industriële ondernemingen te negeren.

été affichée dans quelques communes) et qui rassemble en un seul document les dispositions du plan de secteur et du projet de PRD.

Cette proposition est pour le moins curieuse, puisque la carte écrasée ne répond pas aux critiques faites à la carte 7. De plus, n'ayant pas été soumise à l'enquête publique, il apparaît juridiquement impossible de donner a posteriori une valeur réglementaire à ce document.

Si cette proposition semble se moquer du citoyen, elle risque aussi de se retourner contre ce que la CRD souhaite (du moins officiellement), c'est-à-dire le retrait de la valeur réglementaire de la carte. Le gouvernement pourra y trouver argument pour justifier le maintien de la carte 7, puisqu'elle est contenue dans la carte écrasée et qu'elle a été soumise à enquête publique.

Avec la carte 7, le PRD est presque un PRAS, mais sans les éléments nécessaires qui permettraient aux citoyens de s'en faire une idée réelle et d'en comprendre les enjeux.

Le groupe ECOLO confirme son opposition à la carte 7 en tant que carte réglementaire et propose qu'elle soit considérée comme document de base pour le futur PRAS. Néanmoins, la proposition de la CRD de reprendre un document n'ayant pas été repris dans l'enquête publique est tout à fait inacceptable dans son principe et juridiquement impraticable.

Le commissaire se prononce également sur deux dossiers spécifiques de PPAS. Il se réjouit de l'avis de la CRD relatif au dossier CORA (PPAS Meylemeersch-Est) à Anderlecht. La commission en demande la révision car cette méga-implantation est contraire au "maintien des petits commerces et des petits noyaux commerciaux dans cette partie de la ville". Ce site étant situé à proximité d'un zoning de la SDRB, il conviendrait d'y implanter des entreprises de haute technologie.

4. Conclusion

Au niveau des principaux enjeux du PRD, l'avis de la CRD est très décevant: d'une part, il remet en question certains aspects positifs du projet de PRD et, d'autre part, il fait des propositions qui semblent dangereuses pour le devenir de la ville, en particulier pour le devenir de l'entreprise en ville.

Avec ses défauts, le PRD avait au moins le mérite de défendre les fonctions faibles: le logement et, dans une moindre mesure, le secteur industriel. La CRD remet en cause ces avancées positives et va même plus loin en tentant de nier la spécificité des entreprises industrielles.

Bovendien stelt de GOC voor terug te grijpen naar de mogelijkheden om via BPA's af te wijken. Daarom past dit advies in een concept dat erop gericht is de ruimtelijke ordening te dereguleren.

Afgezien van deze aspecten sluit het advies van de GOC weliswaar vaak aan bij de standpunten van de Ecolo-fractie. Laten wij echter het relatieve en niet dwingende karakter van al hetgeen niet met de bodembestemming te maken heeft niet uit het oog verliezen. De kloof tussen hetgeen in het GewOP werd gezegd en het beleid dat de Regering op dit ogenblik voert, is ter zake verhelderend.

De aanwezige leden van de GOC hebben een advies willen uitbrengen dat nagenoeg eenstemming was. De Ecolo-fractie kan het echter niet steunen omdat men daartoe een essentieel principe heeft laten varen, namelijk de economische diversiteit die voorrang moet krijgen in de ontwikkeling van de stad, net zoals de bescherming van de huisvesting.

Door de kantoren gelijk te stellen met de ondernemingen, doet het advies van de GOC geloven dat alle economische bedrijvigheden dezelfde grondprijzen kunnen dragen. Dit is uiteraard niet waar, net zoals het evenmin waar is dat elke economische activiteit de stad ten goede komt. Het is belangrijk dat de stad waakt over de diversiteit van haar economisch weefsel, teneinde in te spelen op de behoeften van de inwoners en werkgelegenheid te creëren.

Brussel illustreert bijzonder goed deze vaststelling. Het financieringsmechanisme van het Gewest is immers niet gebaseerd op de geproduceerde rijkdom, maar op de rijkdom van de bevolking. Zoals elkeen weet gaan deze beide niet samen.

*
* *

Een lid onderstreept dat de commissie op zijn verzoek vergadert, niet om een diepgaand debat te voeren, maar om vóór de plenaire vergadering uit te maken welk standpunt de Regering over het advies van de GOC inneemt. Hij wenst te weten welk gevolg de Regering zal geven aan het advies van de GOC dat zich in vele opzichten erg kritisch uitlaat over het ontwerp van GewOP.

Het verheugt hem dat de GOC een vrij onderzoek heeft gewijd aan wat in het ontwerp van GewOP als dogma's kon overkomen.

Heeft de Regering besloten haar ontwerp te amenderen om rekening te houden met de opmerkingen van de GOC?

Zonder zich persoonlijk te willen uitspreken, wenst het lid het standpunt van de Regering te kennen over een aantal opmerkingen van de GOC, waarvan sommige in strijd zijn met het ontwerp van GewOP, o.a. in verband met:

De plus, la CRD propose de revenir aux possibilités de déroger par voie de PPAS, ce qui permet de dire que cet avis s'inscrit dans une conception dérégulatrice de l'aménagement du territoire.

Certes, à côté de ces aspects mis en évidence, l'avis de la CRD rejoint souvent les positions prises par le groupe ECOLO, mais n'oublions pas le caractère relatif et non contraignant de tout ce qui ne touche pas à l'affectation du sol. L'écart entre ce qui est dit dans le PRD et les politiques actuellement menées par le gouvernement est éclairant à ce point de vue.

La CRD a voulu exprimer un avis quasi unanime des membres présents. Le groupe ECOLO ne peut s'associer à l'unanimité obtenue par l'abandon d'un principe essentiel: celui de la diversité économique qui doit prévaloir dans le développement de la ville au même titre que la protection du logement.

En assimilant les bureaux aux entreprises, l'avis de la CRD fait croire que toutes les activités économiques peuvent assumer le même coût foncier. Cela n'est évidemment pas vrai, comme il est également faux que toute activité économique est bénéfique pour la ville. Il importe que celle-ci veille à la diversité de son tissu économique afin de répondre aux besoins des habitants et à l'offre d'emploi.

Le cas de Bruxelles illustre particulièrement bien cette constatation, cela en raison du mécanisme de financement de la Région, basé non pas sur la richesse produite mais sur celle de sa population. Comme on le sait, les deux ne vont pas de pair.

*
* *

Un membre souligne que la commission se réunit à sa demande non pas pour mener un débat de fond, mais pour trancher de l'attitude du gouvernement à l'égard de l'avis de la CRD avant la séance plénière. Il souhaite connaître le sort que réservera le gouvernement à l'avis de la CRD qui, à maints égards, est très critique à l'encontre du projet de PRD.

Il se réjouit que la CRD ait eu une attitude de libre examen à l'égard de ce qui pouvait apparaître dans le projet de PRD comme étant des dogmes.

Le gouvernement est-il décidé à amender son projet pour tenir compte des observations de la CRD?

Sans se prononcer personnellement, il souhaite connaître la position du gouvernement sur un certain nombre d'observations de la CRD, dont certaines en contradiction avec le projet de PRD, entre autres à propos de:

- het ontbreken van een uitgebreide voorafgaande raadpleging;
- de gebrekkige leesbaarheid van het ontwerp van GewOP dat een erg complex document is;
- het gebrek aan financiële middelen;
- het feit dat kaart 7 (verordenende kaart van de bodembestemming) geen verordenende waarde kan hebben;
- sommige verkeerde werkhypothese, o.a. inzake de huisvesting, wat de voorspellingen op grond van de behoeften van de inwoners achterhaald maakt. De uittocht van de bevolking, ondanks het feit dat het aantal woningen sedert meerdere jaren gestaag toeneemt, had de auteurs van het ontwerp van GewOP tot een betere evaluatie moeten aanzetten;
- de problematiek van de vestiging van de kantoren voor de vrije beroepen (wat ingaat tegen sommige vooruitzichten van het ontwerp van GewOP);
- het geringe belang dat wordt gehecht aan een beleid inzake onderzoek en ontwikkeling;
- de ontmoedigende complexiteit van de huidige wetgeving: men moet bijvoorbeeld op dit ogenblik 18 maanden wachten om een milieuvergunning te verkrijgen (het Brussels Hoofdstedelijk Gewest breekt ter zake alle records);
- het ontbreken van de Europese dimensie in het GewOP (zie blz. 35);
- de geringe aandacht voor de problematiek van de handel;
- het feit dat er onvoldoende rekening gehouden wordt met de criteria voor de toegankelijkheid van de handelszones;
- de problematiek van het verkeersplan en van het GEN (het advies van de GOC ter zake gaat eveneens dikwijls in tegen het ontwerp van GewOP);
- het feit dat de GOC dikwijls de specifieke en de technische bepalingen inzake ruimtelijke ordening op de helling zet.

Welke conclusies trekt de Regering uit dit advies?

Ten slotte zegt het commissielid dat hij aangenaam verrast is over de kwaliteit van het advies van de GOC, die op vraag van de Regering en in een ondogmatische geest heeft gewerkt.

De Minister-Voorzitter onderstreept dat men niet mag afwijken van het doel van de vergadering dat erin bestaat te luisteren naar de raadsleden die iets over het advies van de GOC wensen te zeggen.

De Minister-Voorzitter zal de bedoelingen van de Regering niet kenbaar maken omdat er op dit ogenblik nog geen politiek akkoord is bereikt.

De Regering zal rekening houden met het advies van de GOC. Zij zal een aantal argumenten van de GOC aanvaarden als ze gegrond zijn. Zo de Regering afwijkt van het advies van de GOC, zal zij hierover uitleg verschaffen.

De Minister-Voorzitter wijst er evenwel op dat het advies van de Commissie behoedzaam moet worden benaderd. Enerzijds is het document door verscheidene personen

- l'absence d'une large consultation préalable;
- le manque de lisibilité du projet de PRD, document trop complexe;
- l'insuffisance de moyens financiers;
- le fait que la carte 7 (carte réglementaire de l'affectation du sol) ne peut avoir de valeur réglementaire;
- certaines hypothèses de travail erronées, e.a. en matière de logement, ce qui rend les projections en fonction des besoins des habitants caduques. L'hémorragie de la population malgré l'accroissement constant du parc de logements depuis plusieurs années aurait dû inciter les auteurs du projet de PRD à établir une meilleure évaluation;
- la problématique de l'installation des bureaux pour les professions libérales (qui va à l'encontre de certaines projections du projet de PRD);
- le peu d'importance accordée à une politique de R & D;
- la complexité décourageante des législations en cours : p.e., pour acquérir un permis d'environnement, il faut actuellement \pm 18 mois (la Région de Bruxelles-Capitale bat tous les records en la matière);
- l'absence de toute projection européenne au PRD (cf. avis p. 35);
- le peu de place accordé à la problématique du commerce;
- les critères d'accessibilité des zones commerciales ne sont pas suffisamment pris en compte;
- les problématiques du plan de déplacements et du RER (l'avis de la CRD en la matière va également souvent à contre-sens du projet du PRD);
- les dispositions spécifiques et techniques en matière d'aménagement du territoire sont souvent mises en cause par la CRD.

Quelles conclusions le gouvernement tire-t-il de cet avis?

Enfin, le commissaire se dit heureusement surpris par la qualité de l'avis de la CRD, qui a travaillé sur commande du gouvernement, dans un esprit non dogmatique.

Le ministre-président souligne qu'il ne faut pas détourner l'objet de la réunion, qui est d'entendre les membres du conseil qui souhaitent s'exprimer sur l'avis de la CRD.

Le ministre-président ne révélera pas les intentions du gouvernement car il n'y a pas encore d'accord politique à ce stade.

L'avis de la CRD sera pris en compte par le gouvernement. Il acceptera un certain nombre d'arguments de la CRD, qui sont fondés. Lorsque le gouvernement s'écartera de l'avis de la CRD, il s'en expliquera.

Le ministre-président souligne toutefois qu'il faut considérer l'avis de la Commission avec circonspection. D'une part, le document a été rédigé par différentes personnes, qui

opgesteld die vaak andere klemtonen leggen en er een andere mening op nahouden. Anderzijds levert de GOC niet altijd antwoorden op al haar vragen en op haar vaststellingen.

*
* *

De volgende spreker vindt dat de adviezen van de verschillende politieke fracties de Regering zullen helpen een definitief advies op te stellen. Hij hoopt dat het debat zal worden voortgezet tijdens de plenaire vergadering.

Zijn fractie heeft het advies van de GOC bestudeerd met de hulp van het "Brussels Studiecentrum Lydia De Pauw - Deveen".

De SP-fractie wil op de eerste plaats de leden van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie geluk wensen met het titanenwerk dat zij hebben geleverd om de massa bezwaarschriften over het Ontwerp-Gewestelijk Ontwikkelingsplan te synthetiseren en te analyseren.

De GOC heeft er ook een groot aantal conclusies aan verbonden die het ontwerp aanvullen en aanpassen. Sommigen zijn van oordeel dat de GOC zich wat te ver heeft gewaagd in het naar voor brengen van nieuwe visies en standpunten.

De SP-fractie deelt deze kritiek niet maar wenst wel dat de aanbevelingen van de GOC als een advies worden behandeld zoals bepaald in de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, niet meer en niet minder.

Ik kom nu tot de standpunten van de SP-fractie over het ontwerp GewOP en het advies in de GOC.

1. Mobiliteit

De SP-fractie is van mening dat, gezien de huidige financiële situatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, er inzake mobiliteit duidelijke keuzes moeten gemaakt worden.

Het advies van de GOC stelt de hiërarchisering van het wegennet uit het ontwerp van GewOP in vraag. De SP-fractie gaat hier niet mee akkoord. De SP-fractie wijst er op dat het hiërarchiseren van de wegen bedoeld was als bijdrage tot de ontwikkeling van de lokale functies van de wijken en dat de verkeersassen geen stadsautostraden moesten blijven. Dit betekent niet dat de SP-fractie akkoord gaat met alle verkeersassen, wel met het principe.

Bovendien moet er voor gezorgd worden dat de bovengrondse reiswegen van het openbaar vervoer per definitie in de hiërarchisering bovenaan staan.

Wat het parkeerbeleid betreft onderscheidt de SP-fractie het gewone parkeren in het gewest van de transitparkings.

ont parfois des intonations et des perceptions divergentes. D'autre part, la CRD n'apporte pas toujours des réponses à toutes ses propres questions et à ses constats.

*
* *

L'intervenant suivant estime que l'avis des différents groupes politiques aidera le gouvernement à élaborer un avis définitif. Il espère que le débat se poursuivra en séance plénière.

Son groupe s'est penché sur l'avis de la CRD avec l'appui du "Brussels Studiecentrum Lydia De Pauw - Deveen".

Le groupe SP tient à féliciter les membres de la Commission régionale de développement (CRD) pour le travail de titan qu'ils ont fourni pour faire la synthèse et l'analyse des nombreuses réclamations émises sur le projet de Plan régional de développement.

La CRD a également formulé un grand nombre de conclusions qui complètent et adaptent le projet. Certains estiment que la CRD a été trop loin en présentant de nouvelles visions et positions.

Le groupe SP ne partage pas cette critique mais souhaite que les recommandations de la CRD soient traitées comme un avis au sens de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, ni plus ni moins.

Le membre expose ensuite les positions du groupe SP sur le projet de PRD et sur l'avis de la CRD.

1. Mobilité

Le groupe SP estime, vu la situation financière actuelle de la Région de Bruxelles-Capitale, qu'il faut faire des choix clairs en matière de mobilité.

L'avis de la CRD met en cause la hiérarchisation des voiries tel qu'elle est exposée dans le projet de PRD. Le groupe SP ne partage pas cette opinion. Le groupe SP fait observer que la hiérarchisation des voiries a été conçue pour développer les fonctions locales des quartiers et que les axes de circulation ne doivent pas rester des autoroutes urbaines, ce qui ne signifie pas que le groupe SP approuve tous les axes de circulation mais bien le principe.

En outre, il faut veiller à ce que les itinéraires de surface des transports en commun soient par définition prioritaires dans la hiérarchisation.

Quant à la politique de stationnement, le groupe SP fait la distinction entre le parcage simple dans la Région et les

Zij is akkoord met het advies inzake de transitparkings. Alleen moet er een voluntaristisch, zeer nauwkeurig uitgewerkt plan komen van hoeveel van die parkings en waar precies. Dat moet vastgesteld worden in samenspraak met de andere gewesten.

In het gewone parkeren binnen het gewest, onderscheidt de SP-fractie het bewonersparkeren van het kortparkeren. Dit laatste moet zoveel mogelijk ontmoedigd worden. Bezoekers moeten maar naar betalende parkings. Inzake werkparkeren moet het gewest een stimulerend beleid voeren naar de bedrijven toe om de werknemers ertoe aan te zetten met het openbaar vervoer of indien mogelijk met de fiets te gaan werken.

Inzake Openbaar Vervoer vindt de SP-fractie dat er niet mag bespaard worden op de MIVB en dat er integendeel méér aan moet gependeed worden, en dat los van alle concurrentie met het Gewestelijk Express Net (GEN). De verhoogde ontwikkeling van de MIVB is voor de SP-fractie een absolute prioriteit. Niet in het minst omdat het openbaar vervoer een sociaal vervoermiddel kan zijn. Door het autobezit en de mythe dat de auto «mijn vrijheid» is, is het cliënteel van de MIVB veeleisend. Comfort, veiligheid, méér en klokvaste verbindingen zijn de *conditio sine qua non* voor het terugdringen van het autoverkeer. Een beleid dat dit niet onderkent, kiest niet echt voor zo'n vermindering.

Ondanks het toenemend file-probleem, is het aandeel van het openbaar vervoer voor het woon-werkverkeer van 39,6% in 1981 afgenomen tot 27,1% in 1991. De verschillende overheden moeten dus ook investeren in de sensibilisering van de burgers. Dat kan het best beginnen op school. Maar ook de bedrijven en overheidsdiensten kunnen hiertoe bijdragen onder meer door abonnementen op het openbaar vervoer te subsidiëren.

De SP-fractie is tevreden dat de doortrekking van metrolijn 2 naar de lijnen 1A en 1B toe via Clemenceau (de zgn. «bouclage») in het GewOP is opgenomen. Enkele jaren terug was het de MIVB-voorzitter zelf die dit opnieuw publiek in de belangstelling bracht.

Voor de doortrekking naar het Zuidwesten (Erasmus) heeft de Adviescommissie gezegd dat alle alternatieven moeten onderzocht worden. Dat zegt de SP ook al sedert jaren.

Maar de SP-fractie zegt dit ook voor de doortrekking naar het Noordwesten (AZ VUB in Jette). Ook daar pleit de fractie reeds jaren voor een oplossing die gelijkloopt met deze naar Erasmus, omdat de voorwaarden (uitbreiding bewoning met «les jardins de Jette», nabijheid van het AZ, mogelijkheid van transitparking) gelijkaardig zijn. Bovendien wijst een eerste onderzoek uit dat zelfs met het GEN een doeltreffende aansluiting kan gevonden worden.

parkings de transit. Il partage l'avis pour ce qui est des parkings de transit. Mais il faut dresser un plan volontariste très détaillé fixant le nombre d'emplacements de parcage ainsi que leur localisation. Ce plan doit être élaboré en concertation avec les deux autres Régions.

Pour le parcage simple dans la Région, le groupe SP distingue le parcage des riverains du parcage de courte durée, qu'il faut autant que possible décourager. Les visiteurs n'ont qu'à utiliser des parkings payants. Quant au stationnement des travailleurs, la Région doit encourager les entreprises afin qu'elles incitent ceux-ci à utiliser les transports en commun ou le vélo pour se rendre au travail.

Pour les transports en commun, le groupe SP estime qu'on ne peut pas faire d'économies sur le dos de la STIB et qu'au contraire il faut lui consacrer plus d'argent, ceci indépendamment de toute concurrence avec le Réseau express régional (R.E.R.). Le groupe SP considère la poursuite du développement de la STIB comme une priorité absolue, notamment parce que les transports en commun peuvent remplir un rôle social. La clientèle de la STIB est exigeante parce qu'elle possède une voiture et parce qu'elle croit au mythe «mon auto, c'est ma liberté». Si l'on veut restreindre la circulation automobile, il faut que les transports en commun offrent confort, sécurité, fréquences accrues et respect des horaires. Faute de reconnaître cette situation, les mesures politiques ne s'attelleront pas vraiment à faire baisser le trafic.

Malgré l'intensification des embouteillages, la part des transports en commun pour les trajets domicile-travail est passée de 39,6 % en 1981 à 27,1 % en 1991. Les différents pouvoirs doivent donc aussi investir pour sensibiliser les citoyens. On peut très bien commencer cette sensibilisation à l'école, mais les entreprises et les services publics peuvent y contribuer -notamment en subventionnant des abonnements aux transports en commun.

Le groupe SP se réjouit de constater que le PRD reprend le prolongement de la ligne de métro 2 vers les lignes IA et IB (le «bouclage») via Clémenceau. C'est le président de la STIB qui a lui-même, il y a quelques années, marqué publiquement son intérêt pour ce projet.

Pour le prolongement vers le sud-ouest (Erasmus), la Commission consultative pour l'étude et l'amélioration des transports publics a déclaré qu'il fallait envisager toutes les autres solutions; c'est ce que dit le SP depuis de nombreuses années.

Mais le groupe SP tient le même discours pour le prolongement vers le nord-ouest (AZ VUB à Jette). Là aussi, il plaide depuis de nombreuses années pour une solution parallèle à celle retenue pour Erasmus parce que les conditions (extension de l'habitat avec «Les jardins de Jette», proximité de l'AZ, possibilité de parkings de transit) sont similaires. En outre, une première étude indique que l'on peut même trouver de bonnes connexions avec le RER.

Voor de EUROMETRO heeft de SP-fractie echter geen goed woord over. Als er nood is aan een verbinding met de luchthaven moet de federale staat hiervoor instaan. Bovendien betwijfelt de SP-fractie of dit echt beantwoordt aan een behoefte voor de Brusselaars. Dat thans blijkt dat de privé-sector (nog) geld veil heeft voor het openbaar vervoer, is wel positief.

De SP-fractie volgt tenslotte in grote lijnen het advies inzake het Gewestelijk Express Net. Een zelfde tarief als op de MIVB-lijnen is onontbeerlijk. De GEN-stations moeten in ieder geval gecombineerd worden met voldoende transit-parkings.

2. Huisvesting

Voor de SP-fractie is ieder huisvestingsbeleid in de eerste plaats gericht op woonzekerheid voor iedereen.

Het opstellen van een inventaris van de bestaande, feitelijke toestand, is onontbeerlijk wil men een rationeel beleid kunnen voeren. Zo'n inventaris moet in Brussel nog begonnen worden. Er zijn in Brussel om en bij de 470.000 woningen.

De inventaris mag echter niet alleen de gebouwen betreffen maar moet ook over de mensen gaan. Achtduizend Brusselaars zijn dakloos, meer dan achttienduizend mensen wonen in krotten die rijp zijn voor afbraak en meer dan twintigduizend Brusselaars bewonen overbevolkte woningen. Dat zijn sprekende cijfers.

Maar veel hoger nog zijn de cijfers van de middle-class bevolking die de afgelopen dertig jaar naar de zg. groene rand getrokken zijn. Deze sub-urbanisatie is de hoofdreden van de bevolkingsafname in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het GewOP gaat uit van een bevolkingstoename om een voluntaristisch huisvestingsbeleid te voeren. Het bevolkingsaantal volgens het voluntaristische scenario van het GewOP is in het jaar 2005 ruim 8% hoger dan het volgens de meeste andere prognoses kan zijn. Of dit voluntaristisch scenario haalbaar is, is niet de meest prangende vraag. Een huisvestingsbeleid is geen doel, maar een middel. Waar het vooral op aankomt is het herstellen van het sociale evenwicht in de stad.

Voor de SP-fractie moeten in ieder geval de woonzones gevrijwaard worden voor verdere kantoorbouw. Zo had het ontwerp-GewOP van de Vijfhoek een «perimeter voor verhoogde bescherming van de huisvesting» gemaakt. De GOC verandert dat in haar advies in perimeter voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting». De regelgeving is in deze gevallen fundamenteel verschillend. De GOC stelt namelijk voor om in de «perimeter voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting en de bedrijven» op te nemen. Als de Regering dit advies volgt, komt dit eigenlijk neer op het virtueel afschaffen van de verhoogde bescherming van de huisvesting. De nieuwe perimeter laat immers toe dat de toegelaten

Par contre, le groupe est résolument hostile à l'EUROMETRO. S'il faut une liaison avec l'aéroport, c'est l'Etat fédéral qui doit s'en charger. Par ailleurs, il n'est pas convaincu que ce projet réponde vraiment à un besoin des Bruxellois. Ce qui est positif, c'est que le secteur privé ait (encore) de l'argent à investir dans les transports en commun.

Enfin, le groupe SP suit l'avis dans les grandes lignes pour ce qui est du Réseau express régional. Il est indispensable que l'on applique le même tarif que sur les lignes de la STIB. Les gares du RER doivent en tout cas être combinées avec un nombre suffisant de parkings de transit.

2. Logement

Pour le groupe SP, toute politique de logement doit viser en priorité à assurer un logement à chacun.

Pour pouvoir mener une politique rationnelle, il est indispensable de dresser un inventaire de la situation existante. A Bruxelles, cet inventaire reste à faire. Bruxelles compte 470 000 logements environ.

Mais l'inventaire ne peut pas se limiter aux bâtiments, il doit aussi parler des personnes. Huit mille Bruxellois sont sans-abri, plus de dix-huit mille personnes vivent dans des taudis qu'il faudrait démolir et plus de vingt mille Bruxellois occupent des logements surpeuplés. Ces chiffres parlent d'eux-mêmes.

Plus élevés encore sont les chiffres des populations à revenus moyens qui, au cours des trente dernières années, ont quitté la Région pour la ceinture verte. Cette suburbanisation est la raison principale de la baisse de population dans la Région de Bruxelles-Capitale. Le PRD part du principe que la population va augmenter pour mener une politique de logement volontariste. Le chiffre de population que prévoit le scénario volontariste du PRD pour l'an 2005 est supérieur de 8% à celui de tous les autres pronostics. La question la plus pressante n'est pas de savoir si ce scénario volontariste est de l'ordre du possible. Une politique du logement n'est pas un objectif, mais un instrument; ce qui importe avant tout, c'est de rétablir l'équilibre social dans la ville.

Pour le groupe SP, il faut protéger en tout cas les zones de logement de toute extension des bureaux. Le projet de PRD a fait du Pentagone un «périmètre de protection accrue du logement». La CRD a proposé de redéfinir cette notion en un «périmètre de développement renforcé du logement». Dans de tels cas, la réglementation est fondamentalement différente. La CRD propose en effet d'inclure le «périmètre de redéploiement du logement et de l'entreprise» dans le «périmètre de développement renforcé du logement». Si le gouvernement suit cet avis, il accepte en réalité la suppression virtuelle de la «protection accrue du logement». En effet, le nouveau périmètre permet de doubler la surface de bureaux autorisée - soit 100 m² par immeuble. Dans certains

kantooroppervlakte van 100 m² per onroerend goed, verdubbeld wordt. In welomschreven gevallen kan de kantooroppervlakte zelfs opgevoerd worden tot 300 m² per onroerend goed. Kantooroppervlakten groter dan 300 m² zouden dan verbonden worden aan bepaalde stedenbouwkundige lasten. Maar dat kan er alleen toe leiden dat uitbreiding afkoopbaar wordt.

Het rigoreus kiezen voor een woonbeleid in de Vijfhoek brengt het multifunctionele karakter van dit gebied helemaal niet in gevaar. De theaters, de bioscopen en winkels, de kantoren en paleizen die er zijn, zullen er immers kunnen blijven. Het GewOP moet alleen een verdere ontvolking tegengaan. De SP-fractie kiest daarom principieel tegen het advies van de GOC voor het behoud van de perimeter «voor verhoogde bescherming van de huisvesting» in het GewOP en zou deze idealiter nog aanvullen met «versterkte ontwikkeling van de huisvesting».

Wat de huisvesting betreft is de SP-fractie tenslotte voorstander van een groot impuls-programma voor de sociale huisvesting naar het voorbeeld van het Domus Flandria project in het Vlaams Gewest. De sociale huisvesting maakt momenteel slechts 8 procent uit van het totale woningbestand in Brussel. Dit is absoluut onvoldoende. Het ontwerp-GewOP voorziet voor de lagere inkomens meer dan 1.000 extra huurwoningen per jaar. Om dit te realiseren zullen vele miljarden moeten gevonden worden, maar voor de SP-fractie is dit een absolute prioriteit.

3. Economie

De GOC stelt het wegtrekken van de secundaire sector in Brussel voor als een fait accompli. Een planning stimulerend beleid wordt in het advies zelfs niet genoemd. Daarmee wordt het industriële luik van het advies van de GOC al even summier als dat van het ontwerp van GewOP, zij het minder positief.

Als er op één gebied een voluntaristisch scenario zou mogen bestaan, dan wel voor de secundaire sector. Deze stelt immers meer dan 80.000 mensen te werk, waarvan ruim de helft laaggeschoolden zijn. Deze mensen zijn al kwetsbaar genoeg op de arbeidsmarkt - de gewestelijke overheid mag de sector waarin velen van hen toch aan de bak komen zeker niet verwaarlozen.

Voor de economische verscheidenheid en een evenwichtige economische expansie, heeft het Gewest de industrie nodig. Alleen op de tertiaire sector mikken, is te eenzijdig om te kunnen slagen.

Volgens de GOC zijn er veel nieuwe industriële activiteiten moeilijk in het stedelijk weefsel te integreren, omdat ze teveel ruimte zouden nodig hebben. Tegelijk stelt de GOC voor om de perimeter voor haven- en transportactiviteiten af te schaffen. Nochtans zou juist deze perimeter de onzekerheid over bv. uitbreiding in situ voor vele ondernemingen

cas bien définis, la surface de bureaux peut même passer à 300 m² par immeuble. Les surfaces de bureaux excédant 300 m² seraient alors soumises à certaines charges d'urbanisme: le seul résultat sera de rendre les extensions rattachables.

Le choix rigoureux qui est fait en faveur d'une politique du logement dans le Pentagone ne porte nullement atteinte à son caractère multifonctionnel. Les théâtres, les cinémas et les magasins, les bureaux et les palais qui s'y trouvent pourront en effet y rester. Le PRD doit seulement mettre un terme à l'exode de la population. C'est pourquoi le groupe SP s'oppose, par principe, à l'avis de la CRD sur le maintien du périmètre "de protection accrue du logement" dans le PRD; il préférerait y ajouter, idéalement, les mots "développement renforcé du logement".

Pour le logement enfin, le SP est partisan d'un programme d'impulsion de grande envergure en faveur du logement social à l'instar du projet Domus Flandria de la Région flamande. Le logement social ne constitue actuellement que 8% du parc de logements à Bruxelles. C'est tout à fait insuffisant. Le projet de PRD prévoit que plus de 1.000 logements locatifs supplémentaires seront mis chaque année à la disposition d'habitants à bas revenus. Il faudra trouver plusieurs milliards pour réaliser ce plan, qui constitue néanmoins une priorité absolue pour le groupe SP.

3. Economie

La CRD présente le recul du secteur secondaire à Bruxelles comme un fait accompli. L'avis n'évoque même pas la possibilité de prendre des mesures planifiées d'incitation au développement du secteur. En outre, le volet industriel de l'avis de la CRD est tout aussi sommaire que celui du projet de PRD, mais moins positif.

S'il est un domaine où l'élaboration d'un scénario volontariste est indispensable, c'est bien le secteur secondaire. En effet, celui-ci emploie plus de 80.000 personnes dont plus de la moitié sont peu qualifiées. Ces personnes sont déjà suffisamment vulnérables sur le marché du travail; il ne faut certainement pas que le pouvoir régional néglige le secteur où nombre d'entre eux réussissent à trouver un emploi.

La Région a besoin de l'industrie pour assurer sa diversité économique et l'équilibre de son expansion économique. Tout miser sur le secteur tertiaire constitue un choix unilatéral qui ne présente aucune garantie de succès.

La CRD estime que de nombreuses activités industrielles nouvelles ont du mal à s'intégrer dans le tissu urbain parce qu'elles ont besoin d'un espace trop étendu. Dans un même temps, la CRD propose de supprimer le périmètre destiné aux activités portuaires et de transport. Or, ce périmètre permettrait justement de lever l'incertitude quant à l'extension

langs het kanaal opheffen. De haven (en vnl. de voorhaven) mag vanwege de scheepvaart gerust het meest geschikte terrein voor industriële activiteiten genoemd worden.

De GOC stelt voor om de voorhaven deels in een nieuwe «perimeter van gewestelijk belang» (PGB) onder te brengen die secundaire en tertiaire activiteiten combineert. Dit zal zeker forse prijsstijgingen teweegbrengen, die van het gebied een minder aantrekkelijke vestigingsplaats zullen maken voor nieuw aan te trekken industriële ondernemingen. Het herwonnen vertrouwen van bestaande ondernemingen langs het kanaal, kan hierdoor ook danig aangetast worden met wellicht delocalisatie als gevolg.

De GOC vraagt in haar advies de tertiaire groepen (die door het Ontwerp van GewOP waren vastgelegd rond het Noord- en het Zuidstation en in de ruimte Brussel-Europa) te deconcentreren en reserve-PGB's te voorzien.

In essentie is de SP-fractie het daarmee eens. De GOC stelt hierbij dat deze reserve PGB's niet te ver van de grote ring mogen gelegen zijn en dat ze goed bereikbaar moeten zijn met het openbaar vervoer. Ze stelt voor als reserve PGB: Josaphat, Dobbelenberg (Haren) en Delta (Oudergem). De SP-fractie spreekt zich vooralsnog niet over deze concrete voorbeelden uit; ze gaat enkel akkoord met het principe.

4. Natuurlijk en bouwkundig patrimonium

Inzake het natuurlijk erfgoed is de SP-fractie het in grote lijnen eens met de voorstellen van de GOC en blijft benadrukken dat geen meter groen meer mag worden opgeofferd. Het gewest Brussel heeft in het kader van het GewOP een (verordenende) kaart voor milieubeheer nodig. Om dat te kunnen verwezenlijken, in de eerste plaats een degelijke inventaris nodig van de (verschillende soorten) groene ruimten. Deze kan alsnog gemaakt worden. Er moet bv. een onderscheid gemaakt worden tussen het groen met een sociale functie (parken, plantsoenen, straatbeplanting) en het groene netwerk met een ecologische functie. Het belangrijkste voor de SP-fractie is echter de coördinatie tussen het milieubeheer en de huisvesting, het mobiliteitsbeheer, de economie en de conservering van de stadslandschappen. De specialisten op deze verschillende terreinen moeten een officieel overlegplatform krijgen om deze coördinatie uit te kunnen bouwen.

Voor randgebieden, zoals het Zoniënwoud, moet er overleg met de andere gewesten ingebouwd worden.

Ook wat het bouwkundig erfgoed betreft kan de SP-fractie het in grote lijnen eens zijn met het advies van de GOC. Er wordt voldoende aandacht in besteed aan zg. kleinschalig erfgoed in wat nu kansarme buurten zijn. Het is dus zeker niet zo dat het GewOP zich alleen zal bezighouden met

in situ, par exemple, de nombreuses entreprises installées le long du canal. Le transport par voie d'eau fait que le port (et surtout l'avant-port) peuvent être considérés, sans problème, comme les terrains les plus propices aux activités industrielles.

La CRD propose d'inclure partiellement l'avant-port dans un nouveau "Périmètre d'intérêt régional" qui combine activités secondaires et tertiaires. Il s'ensuivra une forte hausse du prix des terrains qui rendra ce périmètre moins attractif comme site d'implantation pour de nouvelles entreprises industrielles. Alors qu'on avait pu regagner la confiance des entreprises implantées le long du canal, on risque ainsi de se l'aliéner et, peut-être, de provoquer des délocalisations.

La CRD demande dans son avis de déconcentrer les pôles de croissance du secteur tertiaire (fixés par le projet de PRD autour des gares du Nord et du Midi et dans l'Espace Bruxelles-Europe) et de prévoir des PIR de réserve.

Le groupe SP partage, pour l'essentiel, cette position. La CRD ajoute que ces PIR de réserve ne doivent pas être situés trop loin du grand ring et qu'ils doivent être facilement accessibles par les transports en commun. Elle propose comme PIR de réserve: Josaphat, Dobbelenberg (Haren) et Delta (Auderghem). Pour l'instant, le groupe SP ne se prononce pas encore sur ces exemples concrets; il marque simplement son accord sur le principe.

4. Patrimoine naturel et bâti

En ce qui concerne le patrimoine naturel, le groupe SP partage dans les grandes lignes l'avis de la CRD et continue à insister pour que l'on ne sacrifie plus un seul mètre de verdure. Dans le cadre du PRD, la Région bruxelloise a besoin d'une carte (réglementaire) pour la gestion de l'environnement. Pour pouvoir la réaliser, il faut d'abord dresser un inventaire précis des (différents types) d'espaces verts. Cela peut encore être fait. Il faut par exemple distinguer les espaces verts ayant une fonction sociale (les parcs, les jardins publics, les plantations de rue) et les espaces verts ayant une fonction écologique. Pour le groupe SP cependant, le plus important est la coordination entre la gestion de l'environnement et le logement, la politique de mobilité, l'économie et la conservation des paysages urbains. Les spécialistes de ces différentes matières doivent disposer d'une plate-forme de concertation officielle pour pouvoir développer cette coordination.

Pour les zones périphériques comme la Forêt de Soignes, il faut prévoir une concertation avec les autres Régions.

En ce qui concerne le patrimoine bâti, le groupe SP partage également dans les grandes lignes l'avis de la CRD. Celui-ci est suffisamment attentif au patrimoine dit "modeste" situé dans des quartiers aujourd'hui défavorisés. Il est donc certain que le PRD ne s'occupera pas seulement des "monu-

«prestigevolle monumenten». Ook het erfgoed van degewone man en de arbeidersklasse wordt erkend.

De SP-fractie wil wel wijzen op het gebrek aan een instantie, vergelijkbaar met de in Vlaanderen reeds bestaande monumentenwacht, die zowel een signaliserende functie heeft als een herstellende. Er kan een «monumententelefoon» opgericht worden, waar burgers naar kunnen bellen om misstanden (of afbreken van waardevolle panden tijdens verlengde weekends) te melden.

Brussel lijdt erg onder het zg. façadisme. Afgezien van het feit dat dit leidt tot een totaal verwrongen visie op de architecturale en socio-economische realiteit uit ons verleden, leidt façadisme eveneens tot een «stedebouwkundig status quo». Het verbergt nieuwe functies achter oude gevels. Het is bedrieglijk en het stimuleert de creativiteit niet voor nieuwe gebouwen.

5. Cultuur

Het culturele luik in het ontwerp-GewOP is zeer sumier en ook het advies van de GOC blijft, op de idee van de culturele zones na, hierover nogal vaag. De SP-fractie is van mening dat aan de culturele dimensie in de ontwikkeling van het Hoofdstedelijk Gewest veel meer aandacht zal moeten besteed worden.

Brussel wordt als Europese hoofdstad te zeer vereenzelvigd met kantoren, vergaderzalen, aktentassen en grijze pakken.

Brussel moet als hoofdstad ook de culturele rijkdom van Europa en de ontmoeting met de wereldculturen, uitstralen.

De culturele verscheidenheid naar de eigen Brusselse bevolking samen met de talrijke buitenlandse aanwezigheid vormen een troef om een specifiek multi-cultureel imago op wereldschaal te realiseren.

Het voorstel om van Brussel één van de volgende Europese culturele hoofdsteden te maken is een kans om een gediversifieerd bi-cultureel project te realiseren. Het mag echter niet beperkt blijven tot een eenmalig gebeuren. Brussel moet een permanente culturele hoofdstad van Europa worden.

Initiatieven als het Kunsten FESTIVAL des Arts verdienen dan ook ruime ondersteuning van beide cultuurgemeenschappen.

De identiteit en de rijkdom van Brussel is deze van een multi-culturele stad, de ontmoeting tussen de verschillende culturen versterkt deze identiteit.

De muurtjes tussen de taal- en cultuurcompartimenten moeten gesloopt worden, wat geen afbreuk hoeft te doen aan het bonte koloriet van de multiculturele stad.

ments de prestige". Il reconnaît également l'existence d'un patrimoine populaire et de la classe ouvrière.

Le groupe SP tient, cela étant, à signaler l'absence d'une instance qui, comme le service de surveillance des monuments qui existe déjà en Flandre, aurait une fonction de signal et de restauration. On pourrait créer une ligne téléphonique "info-monuments" permettant de signaler les abus (ou les démolitions d'immeubles de valeur pendant des week-ends prolongés).

Bruxelles souffre du façadisme. Outre que le façadisme débouche sur une vision complètement tronquée de la réalité architecturale et socio-économique de notre passé, il conduit également à un "status quo urbanistique". Il cache de nouvelles fonctions derrière d'anciennes façades. Le phénomène est trompeur et ne stimule pas la créativité dans la construction de nouveaux bâtiments.

5. Culture

Le volet culturel dans le projet de PRD est très sommaire et l'avis de la CRD reste lui aussi, à l'exception de l'idée des zones culturelles, plutôt vague sur ce point. Le groupe SP estime qu'il faut être plus attentif à la dimension culturelle dans le développement de la Région bruxelloise.

Bruxelles, capitale de l'Europe, est trop souvent assimilée à une ville de bureaux, de salles de réunions, de porte-documents et de cols-cravates.

Bruxelles doit également refléter la richesse culturelle de l'Europe et des rencontres avec les cultures des autres pays du monde.

La diversité culturelle de la population bruxelloise constitue, de même que l'importance de la présence étrangère, un atout qui permet de forger une image multiculturelle spécifique à l'échelle du monde.

La proposition tendant à faire de Bruxelles l'une des prochaines capitales culturelles d'Europe offre l'occasion de réaliser un projet biculturel diversifié. Mais il ne peut pas se limiter à un événement ponctuel. Bruxelles doit devenir une capitale culturelle permanente de l'Europe.

Les deux communautés linguistiques doivent dès lors largement soutenir des initiatives tel le Kunsten FESTIVAL des Arts.

L'identité et la richesse de Bruxelles tiennent à son caractère de ville multiculturelle; les rencontres entre les différentes communautés renforcent cette identité.

Il faut abattre les murs entre les langues et les cultures, ce qui ne doit pas affadir les couleurs bigarrées de la ville multiculturelle.

*
* *

Een commissielid onderstreept dat hij spraakzamer zal zijn tijdens de plenaire vergadering, waar het advies van de VLD-fractie aandacht zal krijgen bij de media.

Hij wil er aan herinneren dat de VLD van de agglomeratie Brussel in de loop van het voorjaar 6 hoorvergaderingen gehouden heeft over dit ontwerp GewOP in aanwezigheid van deskundigen; de VLD heeft hierover een perscommuniqué uitgegeven. De VLD is bijzonder kritisch ten opzichte van de geest waarin dit ontwerp opgesteld werd: het is te bureaucratisch, te autoritair zelfs, te onvriendelijk voor handel en KMO's.

De VLD heeft dan ook met grote belangstelling uitgekeken naar de besluiten van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie en moet met tevredenheid vaststellen dat de adviezen van de bevolking overeenstemmen met haar opvattingen, zoals blijkt uit de synthese van de Commissie. Het lid heeft dus heel wat meer sympathie voor het advies van de Commissie, dan voor het oorspronkelijk ontwerp.

Zo vindt de VLD-fractie het een prima zaak dat de Commissie van het GewOP een dynamisch ontwerp wenst te maken. Met name waar zij wenst dat afgestapt wordt van «versterkte bescherming van huisvesting» en dat hier in de plaats «versterkte ontwikkeling van de huisvesting» komt.

Zo ook keurt de fractie in het advies van de GOC de aandacht goed die uitgaat naar de economische onderbouw van een stadsgewest. Een dictaat dat zich bijna uitsluitend concentreert op huisvesting – zoals het oorspronkelijk GewOP – is immers totaal onlogisch.

Het voorstel om de grens V/G 0,1 te doorbreken en aldus de flexibiliteit van kantoren voor de vrije beroepen en KMO's uit de dienstensector te herstellen dient zeker opgenomen te worden in de definitieve versie van het GewOP. Zo moeten ook de specifieke troeven van Brussel op commercieel en toeristisch gebied uitgespeeld worden en dient de ontwikkeling van een stedelijke nijverheid geïntegreerd worden in het stedelijk milieu.

Tenslotte dient men er voor te zorgen dat de Brusselse bedrijven behouden blijven en alle kansen krijgen tot uitbreiding om te vermijden dat ze zich naar andere gewesten verplaatsen.

Opmerkelijk daarbij is dat dit advies quasi unaniem werd neergelegd.

Het is echter onmogelijk in het beperkte kader van een commissiebespreking alle opmerkingen naar voor brengen en een globale visie ontwikkelen. Het is bijgevolg noodzakelijk dat de hele problematiek van het GewOP – en vooral de aanpassing ervan na het advies van de Commissie – in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad dient te worden herbesproken.

*
* *

Un commissaire souligne qu'il sera plus loquace en séance plénière, où les médias pourront se faire écho de l'avis du groupe VLD.

Il tient à rappeler que le VLD de l'agglomération bruxelloise a organisé six auditions au printemps, en présence d'experts; le VLD a publié un communiqué de presse à ce sujet. Le VLD était particulièrement critique par rapport à l'esprit de ce projet, qu'il trouve trop bureaucratique, trop autoritaire même, trop hostile au commerce et aux PME.

Aussi est-ce avec grand intérêt qu'il attendait les conclusions de la Commission régionale de développement. Le membre constate avec satisfaction que la population partage ses conceptions – comme l'indique la synthèse de la Commission. Le membre est donc plus favorable à l'avis de la Commission qu'au projet initial.

Ainsi, le groupe VLD apprécie que la Commission veuille faire du PRD un projet dynamique, notamment lorsqu'elle souhaite que l'on renonce à la notion de "protection accrue du logement" pour la remplacer par celle de "développement renforcé du logement".

Il approuve également dans l'avis de la CRD l'attention qu'elle consacre aux fondements économiques d'une ville-région. En effet, la proposition contenue dans le PRD initial de se concentrer exclusivement sur le logement tient du diktat et est totalement illogique.

La proposition de permettre des dépassements de la limite P/S 0,1 et de rétablir la flexibilité des bureaux pour les professions libérales et les PME du secteur des services doit sans aucun doute figurer dans la version définitive du PRD. De plus, il faut utiliser les atouts de Bruxelles dans le domaine commercial et dans le domaine touristique, et intégrer le développement d'une industrie urbaine dans le milieu urbain.

Enfin, il faut veiller à maintenir les entreprises bruxelloises sur le territoire et à leur donner toutes les chances de s'étendre pour éviter qu'elles ne s'installent dans d'autres régions.

Un autre point remarquable est la quasi-unanimité qui a présidé au vote de cet avis.

Toutefois, il est impossible dans le cadre limité d'une discussion de commission de faire part de toutes les remarques et de développer une vision globale. Il est dès lors indispensable de rediscuter en Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale de l'ensemble de la problématique du PRD et surtout de son adaptation après l'avis de la Commission.

Een ontwerp dat in zoveel domeinen de leefwereld van elke inwoner van het Gewest zal bepalen, heeft recht op een open debat in het geschikte forum hiervoor, en kan m.a.w. niet in een interministerieel kabinet afgehandeld worden.

*
* *

Een lid zal het enkel hebben over het leefmilieu en het verkeer.

De GOC bepaalt wat voorrang heeft op het vlak van het leefmilieu en geeft bepaalde aanbevelingen, die het Gewest niets zouden kosten. Inzake waterbeleid beveelt ze onder meer de plaatsing van nieuwe regenwaterputten aan.

Wat de geluidshinder betreft, stelt de GOC vast dat de bestaande wetgeving niet wordt nageleefd, hoewel het lawaai als een van de voornaamste redenen van de leegloop van de stad beschouwd wordt.

Het lid stelt voor dat de Regering snel werk maakt van deze punten die het tekort van Gewestelijk niet groter maken.

Op het vlak van het verkeer vindt het lid dat, wil men de commissie volgen in haar idee om voorrang te geven aan het openbaar vervoer en in het bijzonder aan de trams (vele nieuwe tramlijnen aanleggen en de lijnen in aanleg afwerken), men het Gewest gedurende verscheidene zittingsperiodes financiële offers zou moeten doen brengen.

Een lid vindt dat een raming op deze voorstellen geplakt moet worden en de voorrang ervan bepaald moet worden.

In verband met de hiërarchie van de wegen, onderstreept het lid dat er vanaf 1 januari 1995 slechts twee types wegen zullen blijven bestaan: de gewestelijke en de gemeentelijke wegen.

Het lid vindt dat de onderverdelingen herzien moeten worden en dat bepaalde gewestelijke wegen in de categorie van de gemeentelijke wegen ondergebracht moeten worden en omgekeerd; er moeten subcategorieën komen waarbinnen 70 km/uur moet gelden voor de belangrijke gewestelijke wegen; de kleine gemeentelijke wegen moeten een zone 30 worden.

*
* *

De volgende spreker onderstreept eerst de dubbelzinnigheid van het advies van de GOC. Ze bevestigt over 't geheel bekeken dat ze instemt met het ontwerp van GewOP. Bij het lezen van het document stelt men wel vast dat de

Un projet à ce point déterminant pour le cadre de vie de chaque habitant de la Région doit être discuté dans l'enceinte appropriée: en d'autres termes, ce n'est pas à un cabinet interministériel qu'il revient de le mener à terme.

*
* *

Un membre se borne à intervenir en matière d'environnement et de déplacements.

La CRD établit des priorités dans le domaine de l'environnement et elle fait certaines recommandations, qui ne devraient pas engager financièrement la Région. En matière d'eau, elle recommande notamment l'installation de nouvelles citernes d'eau de pluie.

En ce qui concerne les pollutions d'ordre sonore, la CRD constate le non-respect de la législation existante alors que le "bruit est pourtant considéré comme une des principales causes de l'exode urbain".

Le commissaire suggère que le gouvernement agisse rapidement sur ces points qui n'aggraveront pas le déficit régional.

En matière de déplacements, le commissaire estime que pour suivre la commission dans sa priorité à donner aux transports en commun en matière de trams p.e. (créer moult nouvelles lignes de trams et achever les axes en cours de développement), il faudrait engager financièrement la Région pour plusieurs législatures.

Le membre pense qu'il faudrait effectuer l'estimation de ces propositions, et en définir les priorités.

Quant à la hiérarchisation des voiries, le commissaire souligne qu'à partir du 1er janvier 1995 ne subsisteront plus que deux types de voiries: les voiries régionales et les voiries communales.

Le membre estime qu'il faudrait revoir les subdivisions et faire rentrer certaines voiries régionales dans la catégorie des voiries communales et vice-versa et créer des sous-catégories, dans lesquelles il faudrait respecter pour les grandes voiries régionales les 70 km/h et transformer les petites voiries communales en zones 30.

*
* *

L'intervenant suivant souligne au préalable l'ambiguïté de l'avis de la CRD. Celle-ci affirme globalement son accord avec le projet de PRD. Toutefois, au fur et à mesure de la lecture du document, on constate que la CRD ne partage

GOC niet akkoord gaat met de statistische gegevens over de huisvesting, dat ze vindt dat het GewOP een pessimistisch beeld schetst van de stad, dat ze zelf niet voldoende geraadpleegd is (de raadpleging voorafgaand aan de goedkeuring van het GewOP wordt niet voorgeschreven in de ordonnantie van 29 augustus 1991), dat het ontwerp van GewOP niet leesbaar genoeg is, enz.

De standpunten van bepaalde instanties die betrokken werden bij het advies van de GOC zijn een doorn in het oog van het lid van de commissie: volgens het VOB en IEB lijkt men het erover eens te zijn feit dat de Regering met het advies van de Commissie rekening moet houden hoewel het de Regering is die beslist (cf. ordonnantie van 29 augustus 1991).

Haven van Brussel

Het lid maakt zich zorgen over het vage beeld dat de GOC heeft van de rol van de haven van Brussel en haar industriële doel.

Het commissielid deelt het standpunt van zijn collega van de Ecolo-fractie over de wijziging van het glossarium van de ondernemingen.

Het verontrust hem dat de GOC de vestiging van kantoren niet uitsluitend ten behoeve van de administratie aanbeveelt in de industriële zones. Als er een aangepaste vestigingszone is voor de secundaire sector dan is het wel de havenzone.

Mobiliteit

Het verheugt het commissielid voorts dat de GOC van oordeel is dat er voorrang moet gegeven worden aan het openbaar vervoer en dat het beleid dat sinds het begin van de zittingsperiode ingezet is, voortgezet en uitgediept moet worden. Om dit voluntaristisch vervoerbeleid tot een goed einde te brengen, zal de Regering efficiënte financiële technieken moeten aanwenden.

De GOC geeft een negatief advies over de bedoeling van het ontwerp van GewOP om de overheidsbesturen in de buurt van de knooppunten van het openbaar vervoer te concentreren (nationale stations).

Kan men nog terug?

Wordt het huisvestingsbeleid dat de Regering reeds enkele jaren voert niet in het gedrang gebracht?

Krijgen de niet-Brusselaars op die manier niet een groot aantal voordelen?

Zal men de tewerkstelling niet verschuiven naar de rand van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (men moet zich houden voor de tewerkstelling langs de ring)?

pas les données statistiques en matière de logement, qu'elle estime que le PRD dresse un diagnostic pessimiste de la ville, que la CRD n'a pas été assez consultée (sa consultation préalable à l'adoption du PRD n'est pas prévue dans l'ordonnance du 29 août 1991), que le projet de PRD manque de lisibilité, etc.

Les prises de position de certaines instances associées à l'avis de la CRD, dérangent foncièrement le commissaire : pour l'UEB et IEB, il semble admis que le gouvernement doive tenir compte de l'avis de la Commission alors que c'est le gouvernement qui décide (cf. ordonnance du 29 août 1991).

Port de Bruxelles

Le membre s'inquiète de la vision peu précise, pour ne pas dire vague, qu'a la CRD de la fonction du Port de Bruxelles et de ses objectifs industriels.

Le commissaire rejoint son collègue du groupe ECOLO en ce qui concerne la modification du glossaire des entreprises.

Il s'inquiète que la CRD prône l'installation de bureaux, non exclusivement administratifs, dans les périmètres industriels. S'il y a bien un secteur d'implantation ad hoc pour le secteur secondaire, c'est bien la zone du Port.

Mobilité

Le commissaire se réjouit par ailleurs que la CRD estime qu'il convient de donner la priorité aux transports en commun, de poursuivre et d'approfondir la politique menée depuis le début de la législature. Cependant pour mener à bien cette politique volontariste des déplacements, il faudra que le gouvernement élabore des techniques financières performantes.

En ce qui concerne la volonté exprimée dans le projet de PRD de concentrer les administrations sur les noeuds de transport en commun (gares de niveau national), la CRD émet un avis négatif.

Est-il possible de revenir en arrière?

Ne va-t-on pas nuire ainsi à la politique de logement que mène le gouvernement depuis un certain nombre d'années?

Ne va-t-on pas accorder par ce biais un grand nombre d'avantages aux non-Bruxellois?

Ne va-t-on pas déplacer l'emploi vers la périphérie de la Région de Bruxelles-Capitale (il convient de se méfier de la localisation des emplois le long du Ring)?

De GOC vraagt dat het GewOP een echt verkeersplan zou bevatten.

De PSC-fractie vindt daarentegen dat het GewOP de grote principes van een vervoerbeleid moet vastleggen en dat het Irisplan buiten het GewOP verfijnd dient te worden. Deze verbintenis moet wel uitdrukkelijk in het GewOP vermeld zijn.

De PSC-fractie deelt goeddeels het standpunt van de GOC over de hiërarchisering van de wegen. Er is inderdaad meer precisie nodig en er moeten onderverdelingen komen.

Culturele aspecten

Het verheugt het commissielid dat de GOC verscheidene bladzijden van haar advies aan het culturele aspect van het GewOP besteedt (meer dan aan het GewOP zelf).

In haar inleiding legt de GOC de nadruk op de multiculturele dimensie van Brussel. Dit aspect biedt een zeer groot voordeel voor het Gewest en zou een aanmoediging moeten betekenen om nog gastvrijer te worden en het toerisme en het hotelbeleid nieuwe impulsen te geven.

De GOC legt niet alleen de nadruk op de architecturale kwaliteiten van Brussel, op de ruimtelijke ordening en de plaatsing van kunstwerken op het grondgebied van het Gewest, maar ze maakt ook een onderscheid tussen de grootstedelijke culturele zones en de meer lokale culturele zones.

De GOC heeft daarentegen spijtig genoeg het idee van het GewOP niet overgenomen om Brussel als Europese culturele hoofdstad voor 2000 voor te dragen.

*
* *

Een spreker wijst in de eerste plaats op twee punten van het hoofdstuk "Cultuur, onderwijs, opvoeding en vorming" van het advies van de GOC.

De culturele benadering van een stadsproject

Het stadsproject is afhankelijk van de culturele benadering die men van die stad kan hebben. Voor de GOC moeten de culturele zones en voorzieningen gemakkelijk toegankelijk zijn, ook en vooral met het openbaar vervoer. Ze vraagt een verkeersplan dat inspeelt op de noden van het publiek dat de culturele centra bezoekt.

Onderwijs, opvoeding en vorming

De GOC sluit zich aan bij de prioriteiten van het ontwerp van GewOP op dit vlak.

La CRD demande que le PRD contienne un véritable plan de déplacements.

Le groupe PSC estime au contraire que le PRD doit énoncer les grands principes d'une politique de déplacements et que le plan Iris doit être peaufiné en dehors du PRD. Cet engagement doit cependant se trouver noir sur blanc dans le PRD.

Le groupe PSC partage dans ses grandes lignes la position de la CRD sur la hiérarchisation des voiries. Il faut en effet préciser cette voie et établir des subdivisions.

Volet culturel

Le commissaire se réjouit que la CRD consacre plusieurs pages d'avis à l'aspect culturel du PRD (plus que le PRD lui-même).

Dans ses préalables, la CRD met en exergue la dimension multiculturelle de Bruxelles. Cet aspect présente un très grand avantage pour la Région, qui devrait l'encourager à approfondir son attitude hospitalière et à insuffler un dynamisme nouveau au tourisme et à la politique hôtelière.

Indépendamment de l'accent mis par la CRD sur la qualité architecturale de Bruxelles, sur l'aménagement du territoire et l'installation d'oeuvres d'art sur le territoire de la Région, elle distingue les zones culturelles métropolitaines et les zones culturelles plus locales.

Par contre, la CRD n'a malheureusement pas retenu l'idée du PRD de retenir la candidature de Bruxelles comme capitale culturelle européenne pour l'an 2000.

*
* *

Un intervenant relève en premier lieu deux points dans le volet "Culture, enseignement, éducation et formation" de l'avis de la CRD.

L'approche culturelle d'un projet de cité

Le projet d'une cité relève de l'approche culturelle que l'on peut en avoir. Pour la CRD, l'accessibilité aisée des zones et équipements culturels doit être garantie aussi et surtout par les transports en commun. Elle réclame l'établissement d'un plan des déplacements qui puisse rencontrer les besoins du public fréquentant les institutions culturelles.

Enseignement, éducation et formation

La CRD souscrit aux priorités définies par le projet de PRD dans ces matières.

De GOC wenst echter dat in de buurt van de scholen concrete stedenbouwkundige regels toegepast worden met het oog op de veiligheid van de jongeren en de kinderen.

De collectieve voorzieningen

De GOC vindt dat de collectieve voorzieningen en de diensten aan de bevolking in het ontwerp van GewOP niet voldoende aan bod komen.

Dit is des te spijtiger daar de nabijheid, de toegankelijkheid en de verscheidenheid van de collectieve voorzieningen doorslaggevend moeten zijn om zich in de stad te vestigen in plaats van in de rand.

De inventaris van de collectieve voorzieningen is onvoldoende. Er zou iets moeten aan gedaan worden door een goede kennis en het in kaart brengen van de voorzieningen naar gelang van de dichtheid en de sociologische structuur van de bevolking.

Met deze inventarisering zou men een beter beeld krijgen van de potentiële vraag in het algemeen en van de specifieke vraag van de minstbedeelden.

Een groot aantal essentiële diensten moeten dicht bij huis of dicht bij het werk geleverd worden (crèches, sportinfrastructuur, enz.).

*
* *

Alvorens het voornamelijk over de huisvesting te hebben, vindt een lid dat duidelijk bepaald moet worden wat onder secundaire en tertiaire sector begrepen moet worden, om voor toekomstgerichte oplossingen voor de tewerkstellingsproblemen in het Hoofdstedelijk Gewest te zorgen.

In het hoofdstuk over de huisvesting heeft de GOC twijfels over de evaluatie van het huidige woningenbestand in het ontwerp van GewOP. Ze wijst er ook op dat het huisvestingsaanbod en de inkomens niet op elkaar afgestemd zijn. Steeds meer mensen moeten geholpen worden.

De GOC stelt ook de kwantitatieve logica in vraag; het woningenbestand zomaar uitbreiden zonder met de behoeften van de bevolking rekening te houden heeft geen zin. Het is noodzakelijk volkswoningen aan de grote gezinnen aan te bieden en ervoor te zorgen dat de kansarmen een volkswoning kunnen krijgen (over dit onderwerp werd heel wat gepraat binnen de BGHM).

Het verheugt een commissielid dat de GOC de nadruk legt op het opstellen van een volkshuisvestingscode en op een solidariteitsbijdrage.

De GOC lijkt niet voldoende in te zien dat het volkswoningenbestand dringend moet worden gerenoveerd. De reno-

La CRD souhaite cependant qu'à l'abord des établissements scolaires, des règles urbanistiques concrètes soient appliquées veillant à la sécurité des jeunes et des enfants.

Les équipements collectifs

La CRD estime que la problématique des équipements collectifs et des services à la population a été insuffisamment traitée dans le projet de PRD.

Ceci est d'autant plus regrettable que la proximité, l'accessibilité et la diversité des équipements collectifs doivent être un des atouts décisifs pour s'établir en ville plutôt qu'en périphérie.

L'état des lieux des équipements collectifs est insuffisant. Il faudrait y remédier par une fine connaissance et une cartographie des équipements en fonction de la densité et de la structure sociologique de la population.

L'élaboration de cet état des lieux devrait permettre de mieux cerner la demande potentielle en général et la demande spécifique en provenance des milieux défavorisés.

Un grand nombre de services essentiels doivent être dispensés par des équipements proches du domicile ou éventuellement proche du lieu de travail (crèches, infrastructures sportives, etc.).

*
* *

En préalable à son intervention centrée sur le logement, un membre estime qu'il conviendrait de définir clairement ce qu'on entend par secteur secondaire et secteur tertiaire, pour pouvoir rechercher dans une vision prospective des solutions aux problèmes d'emploi dans la Région bruxelloise.

Dans le chapitre sur le logement, la CRD émet des doutes quant à l'évaluation du parc de logements actuels faite dans le projet de PRD. Elle souligne par ailleurs l'inadéquation entre l'offre de logements et les revenus. Il faut aider de plus en plus de gens.

La CRD remet également en cause la logique quantitative; la croissance pour la croissance du parc de logements sans préoccupation des besoins de la population est vaine. Il est impérieux de pouvoir offrir des logements sociaux aux familles nombreuses et d'assurer l'accès à un logement social aux plus démunis (de multiples débats ont lieu à ce sujet au sein de la SLRB).

Le commissaire se réjouit que la CRD mette l'accent sur l'élaboration du code du logement social et sur la cotisation de solidarité.

La CRD ne semble pas suffisamment cerner l'urgence de la réhabilitation du bâti au niveau du parc de logements

vatie van de woningen wordt vooral behandeld onder punt 5 (Perimeter voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting).

De renovatie van de volkswoningen is zo dringend (de BGHM raamde de renovatiekosten enkele jaren terug op 12 miljard frank) dat er prioriteiten gesteld moeten worden. Deze prioriteiten betreffen niet enkel de geografische ligging (de vijfhoek voor de tweede kroon) maar ook de graad van renovatie. In bepaalde wijken van volkswoningen zou de renovatie ten belope van 1,5 tot 2 miljoen per woning, de volledige gewestelijke begroting opsloppen. In bepaalde gevallen zal men misschien deze woningen aan de bewoners moeten verkopen.

Volgens spreker vormt het algemene huisvestingsbeleid in werkelijkheid een mozaïek. Van cruciaal belang is eveneens het probleem van de middelgrote woningen. Het beleid ter zake moet zich niet bij voorrang toespitsen op de perimeters voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting maar zowat in alle 19 gemeenten (ook in Sint-Pieters-Woluwe).

Moet het GewOP ook niet de sociale woningbureaus en de solidaire huurcontracten behandelen?

De GOC stelt voor de kantoorbelastingen eenvormig te maken voor het hele Gewest. Het commissielid herinnert er in dat verband aan dat het principe in bepaalde gemeenten op losse schroeven wordt gezet en dat andere nooit een kantoorbelasting geheven hebben. Het lid vindt dat deze belasting voor de kleine kantoren niet opgaat.

Het lid betreurt dat er weinig gegevens voorhanden zijn over de privé-markt terwijl het huisvestingsaanbod sinds jaren duidelijk niet aan de vraag beantwoordt (de woningsbureaus zijn er in het algemeen van uitgegaan dat alle Brusselaars het inkomen van een Europees ambtenaar hadden). Het lid herinnert eraan dat heel wat nieuwe woningen niet verkocht geraken en onverkoopbaar zijn.

*
* *

Een raadslid deelt grotendeels de analyse van de huisvestingsproblematiek van de rapporteur.

Het lid vreest ook dat zeer weinig kansarmen tijdens het openbaar onderzoek hun mening hebben kunnen geven.

Het advies van het GOC kan aldus op bepaalde vlakken buiten verhouding zijn.

Inzake huisvesting heeft het openbaar onderzoek vooral het advies van de eigenaars en andere belanghebbenden ingewonnen.

sociaux. La rénovation des logements est essentiellement abordée au point 5. le périmètre de développement renforcé du logement.

Les urgences en matière de rénovation de logements sociaux (il y a quelques années, la SLRB chiffrait la rénovation à 12 milliards) sont telles qu'il faut établir des priorités. Ces priorités portent non seulement sur la situation géographique (le Pentagone avant la seconde couronne) mais également sur le taux de rénovation. Dans certaines cités sociales, la rénovation du bâti à raison de 1,5 à 2 millions par logement nécessiterait l'entière du budget régional. Peut-être sera-t-on amené dans certains cas à vendre ces logements aux occupants.

Pour l'intervenant, la politique générale du logement est en réalité composée d'une mosaïque de politiques du logement. Une problématique cruciale également est celle du logement moyen. La politique de logements moyens ne doit pas être prioritairement menée dans les périmètres de développement renforcé du logement mais un peu partout dans les 19 communes (y compris à Woluwe-St-Pierre par exemple).

Le PRD ne devrait-il pas également aborder la problématique des agences immobilières sociales et des baux solidaires?

En ce qui concerne les taxes sur les bureaux, la CRD propose de les uniformiser en les régionalisant. Le commissaire rappelle à ce sujet que le principe est remis en cause dans certaines communes et que d'autres n'ont jamais appliqué de taxe sur les bureaux. Il estime que cette taxe ne se justifie pas pour les petits bureaux.

Le membre regrette qu'il y ait peu d'indications sur le marché privé alors que l'inadéquation de l'offre de logements à la demande est flagrante depuis des années (les agences immobilières ont en général émis l'hypothèse que tous les Bruxellois avaient des revenus de fonctionnaires européens). Il rappelle que beaucoup de logements neufs demeurent invendus et invendables.

*
* *

Un conseiller partage largement l'analyse de la problématique du logement faite par l'intervenant précédent.

Il craint par ailleurs que peu de personnes défavorisées se soient prononcées lors de l'enquête publique.

L'avis de la CRD peut de ce fait être disproportionné à certains égards.

En matière de logement, l'enquête publique a principalement recueilli l'avis des propriétaires et autres intéressés.

De Regering zou aandacht moeten hebben voor de massa die zijn mening niet heeft gegeven.

Het raadslid verheugt er zich over dat de GOC enerzijds de nadruk legt op de kloof tussen de koopkracht van de Brusselse gezinnen (dikwijls jonge gezinnen) en de huurprijzen, en anderzijds op het belang van de aankoop van een woning, die de bevolking hier houdt.

*
* *

Een commissielid wenst dat de Minister-Voorzitter de werkmethode van de GOC verduidelijkt.

In verband met perimeters van gewestelijk belang en de BBP's vraagt spreker zich af of de GOC toegang tot alle gegevens heeft gehad, of ze over de gepaste kaarten beschikte en of ze het terrein verkend heeft om deze perimeters te kunnen bepalen.

Ziehier een voorbeeld: wanneer de GOC meent dat het nodig zou zijn reserveperimeters vast te leggen, bijvoorbeeld op basis van bijzondere bezwaren over de Europese lijn, beschikte ze dan over alle gegevens en is ze ter plaatse gaan kijken, of heeft ze haar oor bij de gemeentebesturen of bij het BSRO te luisteren gelegd om deze perimeters te bepalen?

Wanneer een vereniging van bewoners de opheffing van een BBP in de vijfhoek vraagt, verklaart de GOC dat ze de middelen niet heeft om ter plaatse na te gaan of de aangehaalde argumenten gegrond zijn. Ze stelt wel voor het BBP blok 30 aan de Grote Markt op te heffen op vraag van de stad Brussel.

Welke methodologische werkinstrumenten heeft de GOC aangewend? Beschikte ze onder meer over de kaart met de 600 BBP's die niet door het ontwerp van GewOP opgeheven zijn?

De Minister-Voorzitter suggereert dat het lid van de commissie rechtstreeks de GOC zou ondervragen.

Hij zegt wel dat het BSRO voor de GOC klaar stond en dat ze over alle voorafgaande studies beschikte.

Hij onderstreept dat de GOC geen enkele klacht over niet-toegankelijke informatie heeft ingediend.

*
* *

Een commissielid kondigt nu reeds aan dat hij concrete vragen over de uitvoering van het GewOP in plenaire vergadering zal stellen.

Le gouvernement devrait être attentif à la masse silencieuse.

Le conseiller se réjouit que la CRD mette l'accent d'une part sur l'inadéquation entre le pouvoir d'achat des ménages bruxellois (souvent jeunes) et le coût des locations et d'autre part sur l'importance de l'acquisition d'un logement pour fixer la population.

*
* *

Un commissaire souhaiterait que le ministre-président apporte des précisions quant à la méthodologie de travail de la CRD.

En matière de périmètres d'intérêt régional et de PPAS, l'intervenant se demande si la CRD a eu accès à toutes les données, si elle disposait des cartes ad hoc et si elle a procédé à des repérages sur le terrain pour pouvoir déterminer ces périmètres.

Pour ne citer qu'un exemple, lorsque la CRD estime qu'il conviendrait d'établir des périmètres de réserve p.e. en se basant sur les réclamations particulières en ce qui concerne la dorsale européenne, possédait-elle toutes les données et a-t-elle effectué un repérage sur le terrain ou a-t-elle écouté les administrations communales ou l'AUAT pour pouvoir déterminer ces périmètres?

Lorsqu'une association d'habitants demande l'abrogation d'un PPAS dans le Pentagone, la CRD déclare qu'elle ne possède pas les moyens d'aller vérifier sur place la pertinence des arguments avancés. Elle propose par contre d'abroger le PPAS Ilot 30 à la Grand-Place à la demande de la Ville de Bruxelles.

Quels ont été les outils méthodologiques de la CRD ? Disposait-elle notamment de la carte reprenant les 600 PPAS non abrogés par le projet de PRD ?

Le ministre-président suggère que le commissaire interroge directement la CRD.

Il l'informe cependant que l'AUAT était à la disposition de la CRD, qui disposait par ailleurs de toutes les études préalables.

Il souligne par ailleurs que la CRD n'a introduit aucune plainte de nonaccès à l'information.

*
* *

Un commissaire annonce dès à présent qu'il posera des questions concrètes quant à la gestion du PRD en séance plénière.

Het gewestplan werd niet altijd nageleefd en de Ecolo-fractie heeft twijfels omtrent de toepasbaarheid van het GewOP in bepaalde domeinen, met name de stedenbouwkundige lasten.

Het lid zal het BBP van de Broekvallei als voorbeeld aanhalen tot staving van het feit dat het ontwerp van GewOP niet wordt toegepast. Begin november werd te Anderlecht een bouwvergunning afgegeven om 10.000 m² kantoren te bouwen in een perimeter voor de bescherming van de huisvesting. Deze vergunning werd zonder stedenbouwkundige lasten afgegeven.

De gemeente zal natuurlijk beweren dat de privé-maatschappij wegen moet aanleggen. Het lid herinnert er in dit verband aan dat de maatschappij daarvoor een aanzienlijke vermindering van de prijs per m² had verkregen.

Waarom heeft de Regering binnen de twintig dagen geen beroep ingesteld tegen de afgifte van deze vergunning door de gemeente Anderlecht?

*
* *

Er wordt vertrouwen geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,

Michel LEMAIRE

De Voorzitter,

Jean DEMANNEZ

De même que le plan de secteur n'a pas toujours été respecté, le groupe ECOLO émet des doutes quant à l'applicabilité du PRD dans certains domaines, notamment les charges d'urbanisme.

Il abordera l'exemple du PPAS vallée du Broeck illustrant la non-application du projet de PRD. Début novembre un permis de bâtir a été octroyé à Anderlecht pour construire 10 000 m² de bureaux dans un périmètre de protection du logement. Ce permis a été octroyé sans charges d'urbanisme.

La commune argumentera certainement que la Société privée devra construire des voiries. Le membre rappelle à cet égard que la société avait obtenu une baisse substantielle du prix au m² pour cette raison.

Comment se fait-il que le Gouvernement n'ait pas introduit de recours dans les vingt jours contre l'octroi par la commune d'Anderlecht de ce permis?

*
* *

Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le Rapporteur,

Michel LEMAIRE

Le Président,

Jean DEMANNEZ

0195/4152
I.P.M. COLOR PRINTING
(02/218.68.00